

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

„Kriva vzgoja otrok je slabih časov mati“.

(Slomšek)

Mnogo je danes zla na svetu, ki bi ga ne bilo, ako bi družina bila drugačna. Mnogo je danes pokvarjenosti med mladino, ki bi je ne bilo, ako bi se družina povse zavedala svoje naloge. Obsoja se današnja mladina, da je trmoglava, lahko-miselna, surova, samo športu vdana, po veselju in užitku hlepeča. Del krivde zadeva res mladino, večji del pa zadeva človeško družbo in tudi njeno osnovno celico: družino. Očetom in materam so roke polne dela, glava in srce pa skrbi. Ne posvečajo dovolj pažnje in skrbi svojim otrokom v dobi, ki je najusodnejša v razvoju značaja, v dobi, ko so najbolj nemirni, najbolj gibčni in najbolj delavni, ko bi torej najbolj potrebovali skrbne brige, prave ljubezni in preudarnega vodstva, ki ga pa prav čestokrat morajo pogrešati. In ker tega ni, zato tudi domača hiša ni mladini tisti rešilni dom in tista braneča trdnjava, ki bi ji morala biti ves čas življenja.

Družinsko življenje je nepisana zgodovina naroda in v znatnem oziru tudi cerkve. Narod in cerkev se dvigata ali padata vzporedno in vzajemno z dvigom ali padanjem družine in njene sile, fizične (telesne) in moralne (npravne). Propadanje naroda in cerkve se začne pri domačem ognjišču. Zato pa se tudi preosnova mora začeti v domači hiši. Delo staršev je podlaga vsemu drugemu. Družba in narod je sestavljen iz družin, je torej takšen, kakršni so njegovi sestavni deli: družine. Srce je vir življenja, družina pa je srce naroda in tudi cerkvenega občestva. Iz družine kot srca se pretaka kri po žilah narodne in cerkvene skupnosti. Blagobit naroda, uspeh cerkve, vse to je odvisno od družine in njenega blagodejnega vpliva.

Prvi, po naravi določeni učitelj otroka je mati. V dobi, ko je otrok najbolj sprejemljiv in se najhitreje razvija, je njegova vzgoja po veliki večini v njenih rokah. Kakor moreš mlado drevesce lahko nagniti na desno ali na levo, tako se da tudi otrokov značaj nagniti k dobremu ali slabemu. »Ako se mlado drevesce ne požlahtni,« pravi naš nedosežni učitelj in vzgojitelj škof Slomšek, »in se divjaku žlahtna mladika ne vcepi, tudi staro drevo žlahtnega sadja rodilo ne bo.« Negi drevesca je podobna duhovna nega otroka. Drevesce brez nege propade ali podivja; tako se ne smemo čuditi, da se isto dogaja tudi z nežnim človeškim bitjem, z otrokom. Le premnogokrat se to zgodi, ker mnogotera mati svoje vzgojne naloge sploh ne spolni ali na pol ali celo narobe. V njeno opravičenje se more navesti, da se premalo stori, da bi se za svoje vele-

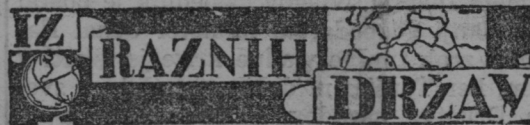
važno in dalekosežno delo usposobila ali da bi se ji to delo olajšalo.

Nekemu predavatelju o pravi vzgoji otrok se je stavilo vprašanje: »Kdaj se mora začeti z vzgojo otroka?« Odgovoril je: »Deset let pred njegovim rojstvom.« S tem je hotel reči, da se morajo odrasli za materinstvo, odnosno za očetovstvo skrbno pripravljati ne samo v telesnem, marveč predvsem v duhovnem oziru. Kdor se ni naučil sebe premagovati, tudi otroka ne bo naučil samopremagovanja. Kdor ne zna svoje jeze krotiti, tudi ne bo iz otroka izgnal jezljivosti. Kdor sam ni pošten, ne more otroku vcepiti poštenosti. Kdor ni resnicoljuben, ne more otroka naučiti resnicoljubja. Kakor stara ptica poje, tako uči mlade svoje. Kdor o svojem bližnjem laže, ga obrekuje, kleveta in zasmejuje, bo kmalu slišal iste besede iz ust svojega otroka. Kdor sam ne hodi po poti pravičnosti, svojega otroka po tej poti voditi ne more.

Z zgleodom voditi: to je glavno. V tem oziru pripada važna naloga očetu, ki ne sme nikdar pozabiti, da bodo njegovi otroci, zlasti moški otroci, hodili po njegovih stopinjah. To je nekemu očetu spravil v zavest in vest lasten sinček. Šla sta neko jutro po ozki stezi. Ponoči je bil padel sneg. Oče gre naprej, da dela gaz. Sinček koraka za njim s širokimi koraki ter stopa v njegove stopinje. Oče se obrne in vi-

deč svojega sina si misli: Ta bo hodil ne samo po mojih telesnih stopinjah, marveč tudi po mojih duhovnih stopinjah. Tako bo hodil, kakor bo mene videl. Tako bo ravnal, kakršno je bilo moje ravnanje. Zato moram sam hoditi po poti vere in kreposti, če hočem, da bo moj sin hodil po tej poti. Moj otrok bo nekaka druga izdaja svojega očeta. Druga izdaja kakšne knjige ne sme biti slabša, marveč popolnejša kot prva.

Naj bi se starši in vzgojitelji zavedali svoje naloge do Boga, naroda in domovine. Naj bi dobro pomnili opomin velikega učitelja in vzgojitelja slovenskega ljudstva, nesmrtnega škofa Slomškega: »Kriva vzgoja otrok je slabih časov mati!« Naj bi se globoko zamislili v Slomšekove nauke o važnosti družine in njene vzgojne naloge, kakor smo jih v tem članku kratko poudarili. Petinsedemdesetletnica Slomšekove smrti, ki smo jo pretekli petek obhajali, nam mora biti povod, da vstane pred našo dušo veliki lik našega največjega narodovega vzgojitelja ter da nikdar ne izgine izpred naših oči. Letos obhajamo obletnico dveh znamenitih Slomšekovih vzgojnih knjig: stoletnico njegove prelepe knjige za mladeniče »Življenje srečen pot« in petindevetdesetletnico njegovega največjega vzgojeslovnega spisa »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«. Slomšekova vzgojna načela in njegovi prosvetni ideali naj zažarijo v novi luči na duhovnem obzorju našega naroda! Slomšek je naš učitelj, vzgojitelj in voditelj, poslan našemu narodu od Boga.

V NAŠI DRŽAVI

Knez namestnik, predsednik vlade in notranji minister na naših manevrih. Knez namestnik Pavle se je pripeljal

na maneversko ozemlje in se je podal na opazovalni grič pri Radatovičih v Gorjancih. Kneza so pozdravili vojni minister, vodja manevrov in vsa tuja vojaška odposlanstva. Knez se je z vsemi prijazno razgovarjal. Kmalu se je zbrala tudi gruča okoličanov, ki je opazovala potek bitke. Knez namestnik je stopil med civilno prebivalstvo in se je razgovarjal z njim o letini in posebno še o stanju vinogradov. Ljudje so mu potožili velike težave, katere imajo z letošnjimi neprestanimi nalivi, kateri so uničili poljske pridelke in bodo še vinograde. Krog 12. ure se je visoki gost odpeljal. — Z brzovlakom 24. septembra zvečer je dopel v Zagreb predsednik vlade dr. Sto-

jadinovič, ki se je odpeljal naprej proti Karlovcu, da si je ogledal glavne borbe obeh naših maneverskih armad. — Prav tako je prišel v Novo mesto tudi notranji minister g. dr. A. Korošec.

V DRUGIH DRŽAVAH

Izpopolnitev praznih mest v svetu Društva narodov. Tokratnemu zasedanju skupščine Društva narodov v Ženevi predseduje Indijec Aga Kan. Na skupščinski seji 20. septembra je šlo za ponovno izvolitev rdeče Španije in Turčije v svet Društva narodov, ker sta njuna mandata potekla radi triletno dobe. Izpraznjeno je bilo iz ravnokar omenjenega vzroka tudi še mesto južnoameriške republike Čile. Kandidirale so na izpraznjena mesta: južnoameriška država Peru, srednjeazijska država Iran, rdeča Španija in Turčija.

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

Države članice Društva narodov so glasovale po abecednem redu držav. Radi zmag nacionalistov v španski državljanski vojni, ki so prav za prav gospodarji položaja, Društvo narodov ni hotelo sprejeti na izpraznjeno mesto v svetu Društva narodov rdeče Španije, katere bo itak kmalu konec. Rdeča Španija bi bila morala dobiti pri glasovanju dve tretjini glasov od 52. Španija je propadla, ker je za njo (rdečo namreč) glasovalo samo 23 delegatov in ne 32, kakor bi bilo zadostovalo. Iz istega vzroka je doživela poraz tudi Turčija, ker je odpadlo nanjo samo 25 glasov. Popoldne 20. septembra sta zasedli mesti Turčije in Čila v svetu Društva narodov Iran z 48 in Peru s 46 glasovi. Njuna mandata bosta trajala tri leta. Na mesto rdeče Španije so kandidirale: Belgija, Avstrija in Madžarska.

Nadzorstvo nad Sredozemljem in nova pomorska konferenca v Parizu. Iz našega zadnjega poročila so čitatelji zvedeli, da se je vršila v švicarskem mestu Nyon konferenca, na kateri je bilo sklenjeno, da prevzameta Anglija in Francija s svojimi vojnimi ladjami nadzorstvo nad Sredozemskim morjem, kjer je bilo v zadnjem času od skrivnostnih podmornic torpediranih in potopljenih več ladij, ki so prevažale važni vojni material za španske rdečkarje. Po sklepih nijonske konference je priplulo 20. septembra v Sredozemsko morje sto angleških in francoskih najboljših in najhitrejših vojnih ladij. To velikansko brodovje bo vršilo kontrolo in skušalo iztrebiti roparske podmornice, o katerih velesile še niso razodele javnosti, kateri državi da pripadajo, dasi sta bili baje že dve s posadkami vred zajeti. Nijonske konference se nista udeležili Italija in Nemčija, sovjetska Rusija pa je bila kljub prizadevanju izključena od nadzorstvanja. Istočasno ko so se pojavile v Sredozemskem morju kontrolne ladje, je prešla Italija od Anglije in Francije povabilo na ponovno pomorsko konferenco, ki se bo vršila v kratkem v Parizu. Ob tej priliki bodo spremenili dosedanji način nadzorstva v Sredozemlju. Italija se bo po tozadavnem sporazumu z Nemčijo udeležila pariških posvetovanj treh velesil.

Ugoden potek pogajanj med Malo zvezo in Madžasko. Pisali smo že, da se hoče Madžarska pobotati z državami Male zveze in so se vršila tozadavna pogajanja že dalje časa. O teh razgovorih, na katere je že zelo ugodno vplivala Italija, razglasa, da je bil dosežen sporazum v dveh točkah: 1. Mala zveza prizna Madžarski vojaško enakopravnost in oborožitev. 2. Države Male zveze bodo vprašanje zaščite madžarskih narodnih manjšin pravično rešile. Pogajanja se še bodo nadaljevala in bo sporazum zaključen ugodno še pred novim letom.

Mussolini v Nemčiji. Do že dolgo napovedanega Mussolinijevega obiska Nemčije je prišlo 25. septembra. Mussolinijev vlak je došel 25. septembra zjutraj v Innsbruck, kjer je bil italijanski šef vlade pozdravljen od nekaterih zastopnikov avstrijske oblasti, s katerimi se je razgovarjal. Hitlerjev namestnik je pozdravil Mussolinija na avstrijsko-nemški meji v Kiefersbadenu. Pravi in veličastni sprejem je bil prirejen na kolodvoru v Münchenu, kjer sta se pozdravila Mussolini in Hitler s stiskom rok. V častni dvorani

železniškega poslopja so pozdravili Mussolinija zastopniki nacionalističnih društev s petjem italijanske in nemške himne. Duce je sprejel zastopnike nemških oblasti, nato je stopil na trg, kjer so mu nazdravljale ljudske množice, topovi so oddali častne strele, Mussolini je pregledal napadalne oddelke in vojaške enote, sedel v avtomobil in se je peljal s Hitlerjem pod slavoloki na grob 16 narodnih socialistov, ki so padli leta 1923, ko so skušali zavzeti München. Mussolini je položil na grob venec. Z omenjenega groba je krenil avto z obema državnikoma pred poslopje, katero je bilo odločeno za bivanje Mussolinija s spremstvom. Po kratkem odmoru se je odpeljal duce v Hitlerjevo vilo na prvi razgovor, ki je trajal pet četrt ure. Obeda, katerega je priredil Hitler, se je udeležilo 60 uglednih oseb. V Münchenu je ostal italijanski zunanji minister grof Ciano z nemškim zunanjim ministrom Neurathom. Iz Münchena se je odpeljal predsednik italijanske vlade in kancler Hitler s svojim spremstvom med navdušenimi nazdravi naroda na manevrsko ozemlje v severni Nemčiji. Zaključek prvega dne bivanja Mussolinija na nemških tleh je bil ta, da je imenoval Mussolini Hitlerja za častnega kaplarja fašistične milice in mu je skazal s tem največjo čast, katero mu je mogel podeliti italijanski fašizem, Hitler pa je dal Mussoliniju zlat znak narodne socialistične stranke, katerega je posedoval doslej samo Hitler.

Dvatisočletnica rojstnega dne rimskega cesarja Avgusta. 2000 letnico rojstva mogočnega rimskega cesarja Avgusta so obhajali 24. septembra v Rimu in po vseh večjih mestih Italije kot narodni praznik in so bila mesta v zastavah. Mussolini je otvoril ta dan veliko razstavo »rimstva«, katera obsega 64 dvoran. Italijansko časopisje je za ta dan ustvarjalo zveze enakosti med starim mogočnim rimskim cesarstvom in sedanjim italijanskim imperijem.

Odstop turškega ministrskega predsednika. Kemal Ataturk, predsednik turške republike, je sprejel ostavko dolgoletnega ministrskega predsednika in sodelavca Ismeta Inenija. Njegov naslednik je postal dosedanji gospodarski minister Jehal Bajar. Vzrok turške vladne krize je iskati v tem, ker Turčija ni dobila mandata v svetu Društva narodov, ki zboruje sedaj v Ženevi. Vzdržuje se tudi mnenje, da turški zunanji minister Ruždi Aras, ki se udeležuje sej Društva narodov, po povratku v domovino ne bo več zunanji minister.

Caristični ruski general ugrabljen in odpeljan v Rusijo. Dne 22. septembra je v Parizu zginil na prvotno zagoneten način caristični general Miller, predsednik ruskih beguncev na Francoskem. Leta 1931 je bil na povsem sličem način odpeljan in umorjen Millerjev prednik general Kutjepov. Miller je imel omenjenega dne razgovor s carističnim generalom Skoblinom, kateri se je tudi po sestanku liki vgreznil v tla z Millerjem vred. Pariška policija je pridno poizvedovala, našla Skoblina in ga je zaslišala. General Skoblin je dal na zapisnik, da mu ni bilo ničesar

znanega, kaj mu hoče Miller zaupati. Takoj po zaslišanju že zopet Skoblina ni bilo nikjer. V noči na 24. september so pogrešili še Skoblinovo ženo; 24. septembra zjutraj je policija doznala, da je izigral general Skoblin tovariša Millerja ruski čeki ali tajni policiji v roke. Slaba vest ga je prisilila, da je po zaslišanju na policiji iz Pariza zbežal. Iz istega vzroka je pobegnila tudi njegova žena. Neizpodbitno je dokazano, da so videli 22. septembra ob štirih popoldne avto, kateri je peljal tri ljudi iz Pariza v pristanišče Le Havre. Z istim avtomobilom sta se vrnila nazaj v Pariz samo šofer in en potnik. Ker je ob 11. uri v noči odpeljal iz Le Havra sovjetski parnik »Marija Uljanska« s ciljem Leningrad, je čisto jasno, da je odpeljala čeka s to ladjo Millerja v Rusijo, kjer bo deležen iste usode kakor pred njim general Kutjepov. Zadeva ponovne ugrabitve je vzbudila po Parizu in Franciji mnogo prahu. Policija skuša doznati ozadje zločina.

JAPONSKO-KITAJSKA VOJNA

Bombardiranje Nankinga in Kantona

Zadnjič smo poročali, kako so napovedali Japonci, da bodo dne 21. septembra z bombnimi letali prileteli nad kitajsko prestolico Nanking in jo bodo obsuli z bombami. Napoved so Japonci 21. septembra izvršili trikrat in je sodelovalo pri napadih okrog 150 letal. Kitajski letalci so bili veliko preslabi, da bi bili zavrnili napad, ki je prihrul nad mesto s severne strani ter iz velike višine. Prve bombe so padle na palačo Ming, naslednje na letališče in na kolodvor, katerega so čisto razdejale. Japonska letala so z izredno težkimi ter učinkovitimi bombami uničila nankinško vseučilišče in so zanetila požar na več krajih. Dne 22. septembra je bil Nanking od Japoncev zopet dvakrat bombardiran. Prvič se je pojavilo 42, drugič 50 letal. Bombe so razdejale poslopje zunanjega ministrstva. Japonska letala so že trikrat napadla Kanton in so uničila z bombami vojaške naprave. Kitajci so sestrelili 18 sovražnih letal med bombardiranjem Kantona.

Bilanca dosedanjega bombardiranja kitajskim mest

Japonci so dosedaj bombardirali iz letal 65 kitajskih mest. Napadi iz zraka se vrstijo kar drug za drugim, tako da preneha en napad in letala odletijo, na drugi strani pa se prikaže nova skupina letal, ki napad takoj ponovi. Posamezna mesta napadajo kar po večkrat na dan in prebivalstvo je v stalni smrtni nevarnosti. Največ so trpela od bomb mesta Šangaj, Nanking in Kanton. Porušenih je bilo bogznaj koliko vojaških, uradnih in največ zasebnih poslopij. Po japonski cenitvi je zahtevalo bombardiranje dosedaj 6000 žrtev.

S severnega kitajskega bojišča

Kitajske čete so že na umiku na železniški progi Peking—Hankov in na progi Tiencin—Hankov. Japonci so prodrli na prvi progi 150 km od Pekinga proti jugu, na drugi 100 km. Japonske čete si prizadevajo, da bi obkolile Paoting, ki leži 145 kilometrov južno od Pekinga in je tamkaj zbrana glavna redna kitajska vojska. Kitajsko armado pri Paotingu cenijo na 12 divizij, ki so dobro izvežbane ter oboro-

Krasne ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

žene in bo ta postojanka zelo trd oreh za japonske napadalce.

Padec Paotinga v japonske roke

Po hudi in krvavi bitki so zavzeli Japonci 23. septembra zvečer Paoting, glavno mesto pokrajine Hopej. S tem je zgubila kitajska severna armada svoje oporišče. Boji za to trdnjavo so bili tako hudi, da so se morali Japonci večkrat umakniti radi neznosnega kitajskega topniškega obrambnega ognja, ki je preveč redčil njihove vrste. Šele tedaj, ko so dospela ojačenja, so zasedli mesto, katero je domača vojska razvalinila radi obstreljevanja iz pov in bombardiranja iz zraka. Prebivalstvo je pobegnilo pred vkorakanjem zmagovalcev.

Strašna morilka kolera v Šangaju

Pri Šangaju so se junaško boreči Kitajci morali japonski tehnični premoči umakniti v drugo obrambno črto, kjer jim ne morejo težke granate japonskih ladijskih topov toliko do živnega. Žilavosti kitajske ob-

rambe pri Šangaju so se ustrašili tudi japonski napadalci in so v minulem tednu prenehali z napadi. Ker so se umirili Japonci, pa tem hujše napada in mori kolera, ki se je razpasla tudi po mestu Šangaj samem. V mednarodnem oddelku mesta beležijo doslej 1500 žrtev, katere je pobrala kolera. V francoskem delu Šangaja so pokopali 979 na kolero umrlih. Koliko kitajskih in japonskih vojakov je že padlo pod koso te grozne morilke, ni znano, molčijo o tem Kitajci in Japonci.

Kitajska nesloga

Na železniški progi Tiencin—Pukov so kitajski generali med seboj sprli. Vrhovni poveljnik 28. kitajske divizije general Vanfulin je odrekel vojaško pomoč poveljniku 29. divizije, ki je v bojih hudo trpela in je bila zdesetkovana. Ta brezmiselna odklonitev je upravičeno hudo razburila poveljnika 29. kitajske divizije Sunčeuana, ki že tudi nima v oblasti posameznih oddelkov svoje vojske.

Iz narodu škodljivega gibanja in pisanja JNS.

Podtaknjen letak. Kdor podtakne ogenj, je zločinec. Kdor podtakne letak lažnive in hujskajoče vsebine ter ga širi med ljudi, da bi svojim političnim nasprotnikom škodoval, je prav takšen zločinec. Tak letak so nasprotniki katolicizma v Sloveniji pretekli teden razširjali potom katoliških časopisov, ki so jim ga prilagali, ali s trošenjem po cestah in ulicah. Pod umazan napad in nesramno hujskanje so stavili podpis »Slovenska katoliška obramba«. Namen, ki so ga imeli ti politični zlikovci, je prozoren: umazati pošteno ime našega katoliškega ljudstva ter ga denuncirati v Beogradu. In vprav ta prozorni namen je izdal zlikovce, ki jih je iskati v JNSarskih in komunističnih krogih. Saj ti krogi nastopajo vzajemno, kadar gre za oškodovanje katolicizma. Družijo jih k skupnim mahinacijam lažnivo svobodomiselstvo in strupeno sovraštvo zoper katoliško cerkev in njene verne pristaše.

Omladina JNS. Na zborovanje JNSarske mladine v Ljubljani so zbobnali ljudi iz raznih krajev. Povečini so bili med udeleženci takšni, ki so gospodarsko odvisni ter so kot dninarji, delavci ali nameščenci bili komandirani od svojih gospodarjev. Razume se, da so prejeli na roko denar, drugače sploh ne bi šli. Med udeleženci pa so tudi bili tipi, ki bi bolj spadali med španjolske rdečkarje, ki koljejo duhovnike, kot pa na »nacionalno« mladinsko zborovanje. O tem poročajo prekmurske »Novine« naslednje: »Tudi iz naše krajine se

je zborovanja udeležil neki dečko, ki je rekel, da gre na pogovor, 'kak do pope klali'. Kako vzvišen namen, vreden vsega, kar smo pretekle dni brali o tem sestanku!

Želja, ki se ne bo izpolnila. JNS goji želje, ki se ne morejo izpolniti. Neizpoljene želje pa puščajo v duši praznino ter povzročajo turbno razpoloženje, ki mu daje naš pesnik izraza z znanimi besedami: »Srce je prazno, srečno ni...« JNS srce je prazno in ni srečno, dokler ne pride stranka do oblasti. Ker se ta prva in zadnja želja JNS noče izpolniti, je vsako JNS srce prazno in nesrečno. So pa tudi druge želje JNS, ki so neizpolnjive. »Nova doba«, JNSarski celjski list, je 24. septembra objavila to-le željo: »Da ostanejo katoliški duhovniki lepo v cerkvi.« Prava in pravcata JNS želja, ki so jo od nekdanj gojili vsi liberalci in lažnivi svobodomislci. Duhovnik z vero vred »lepo v cerkev«, vse življenje izven cerkve z državno oblastjo vred pa v rokah framasonov, liberalcev in njihovih zaveznikov! To bi bili liberalci in socialisti zadovoljni s katoliško cerkvijo. Vsak bi že od daleč pred vsakim duhovnikom snel klobuk z glave. Pa je to neizpolnjiva želja. Liberalizem hoče zakomandirati: Duhovnik v cerkev in v zakristijo! Vrhovni poglavar cerkve pa veleva: Katolicizem iz cerkve ven v svet, v življenje, katolicizem v akcijo! Za vsakega katoličana je merodajno navodilo katoliške cerkve in njene vrhovne oblasti.

vali, odnosno napovedovali. Toda duh je ostal isti: protikatoliški, proticerkveni duh. To dokazuje proglasitev znanega idejnega voditelja nemškega narodnega socializma Rosenberga za strankinega preroka. Rosenberg je učitelj poganske germanske vere, ki pobožanstvuje nemško krvi. Njegova knjiga je na indeksu = seznamu od cerkve prepovedanih knjig. Kljub temu je bil ta poganski nauk proglazen za službeni nauk narodno socialistične stranke. Po njem se vzgojujejo učitelji in učenci. Kam pa dovede države po-

Čokoladna torta

Tako, zdaj pa previdno jejte in pazite na svoje obleke!

Oh, Bog se usmili!

Kaj borekla mama? Jaz se sploh ne upam domoy!

To bo šiba pela!

Čemu toliko skrbi in strahu, ko pa je vse tri matere že davno poučila modra teta da

SCHICHTOVO MILO JELEN

pere vse bleščeče belo

Cerkev v Nemčiji. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« pojasnjuje razmere, ki se v njih nahaja katoliška cerkev v Nemčiji. Na strankinem kongresu v Nürnbergu res niso padle tako strastne besede zoper katoliško cerkev, kot na prejšnjih zborovanjih. Tudi konkordat se ni odpovedal, kakor so nekateri pričako-

ganstvo, dokazuje Rusija. Naj narodno-socialistični voditelji pazijo, da ne bo nesreča, ki je zadela Rusijo in Španijo, še tudi zadela Nemčije!

Slike iz preganjanja. Na Nemškem sovrážni pritisk nad katoličani ni popustil, marveč se nadaljuje. V Berlinu je bil obsojen na tri mesece ječe katoliški duhovnik Ulrik Kaiser, ker je meseca marca 1935 poročil neko katoličanko s krščenim židom. Takrat še niso bili v veljavi tako

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi poštno dopisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar

zvani nürnberški zakoni proti židom, ki med drugim prepovedujejo zakonsko zvezo kristjanov z židi. Poleg tega dotični žid ni več pripadal židovski veri, ker se je dal krstiti ter je postal katoličan. Vse to ni nič pomagalo, sovraštvo in krivica sta zmagala, katoliški duhovnik je moral biti obsojen. — Borba proti krščanstvu rodi med ljudstvom, zlasti med mladino vedno slabše sadove, ki so enakovredni z onimi, ki jih prinaša brezbožniška propaganda v boljševiški Rusiji. Nadškof v Paderbornu je javno ugotovil okoli 20 primerov sramotenja križa in svetih podob, ki so se dogodili v njegovi nadškofiji. Primeri so bili javljeni policiji. Sramotilci so bili znani javnosti in policiji, ki pa ni storila proti njim niti koraka. Na ta način se bogokletno sramotenje vere mora razširiti. — V mestu Dortmundu so imeli usmiljeni bratje bolnišnico, ki so jo upravljali in vzdrževali 30 let ter tako prihranili mestu 18 milijonov mark. Nekega dne v letošnjem poletju pa je prihrumela tajna državna policija v bolnišnico z zahtevom, da morajo vsi usmiljeni bratje do enih popoldne zapustiti bolnišnico. Kaj so ti bratje, ki žrtvujejo sebe in svoje življenje izvrševanju usmiljenosti do bolnikov, zakrivali, da so morali takoj zapustiti kraj svojega človekoljubnega delovanja? Skozi 30 let je kakšnih tisoč usmiljenih bratov delovalo v dortmundski bolnišnici. Na osnovi grdih ovajanj je narodno-socialistični režim mogel postaviti pred sodišče samo pet bratov, in izmed teh je bil obsojen samo eden, torej od tisoč samo eden. In to je zadostovalo narodno-socialističnim mogotcem, da so izgnali vse brate iz bolnišnice. Bratje so se vsi zbrali v kapelici, tam so zapeli »Tebe Boga hvalimo« in »Zdrava, Kraljica«, nato pa so s solzami v očeh zapustili kraj svojega socialnega delovanja. Ko so prebivalci mesta doznali za izgon usmiljenih bratov, so se zbrali po ulicah ter demonstrirali za nedolžno izgnane brate. S tem je prebivalstvo najboljšo dokazalo svojo hvaležnost do bratov in najkrepkeje obsodilo krivičnost in nasilnost narodno-socialističnih mogotcev.

Križarji na Hrvaškem. Križarstvo predstavlja danes najmočnejšo in najdelavnejšo krščansko organizacijo med brati Hrvatov. To je predvsem organizacija mladine, ki se zbira pod zastavo križa v obrambo verskih in narodnih svetinj. Bojna je ta organizacija, prosvetna in vzgojna, politika ne tvori točke njenega programa. Zagrebški kanonik monsignor dr. Milan Beluhan je kot generalni duhovnik te organizacije takole opredelil duha, ki jo prešinja: »To je duh evharistični, cerkveni in narodni.« Organizacija naglo napreduje od leta do leta. Veliko križarsko Bratstvo ima v svojih stanovskih organizacijah 325 kmečkih, 101 delavskih organizacij, 47 društev Mahničevih dijakov, 15 križarskih starešinskih organizacij in 295 organizacij malih križarjev, skupno 783 društev s 26.689 člani. Porast znaša tekom enega leta 120 društev s 4546 člani. V teh društvih se je vršilo sestankov: 4407 cerkvenih, 10.350 prosvetnih in 2122 odborskih, torej skupno 16.879. Vršilo se je nad 60 tečajev in 26 duhovnih vaj ter na stotine prireditvev, predstav, akademij in zborovanj. Novost so bile prireditve »Socialnega dneva«, prirejene od zajednice delavske križarske mladine in namenjene pouku o socialnem vprašanju in njegovi re-

Naš izvidniški tank, kakršnih je bilo več videti ob priliki zadnjih naših velikih vojaških vaj.

General Gamelin, šef francoskega generalnega štaba, je prisostvoval našim velikim manevrom.

General Alberto Pariani, šef glavnega generalnega štaba italijanske vojske, je bil navzoč na naših manevrih ob Kolpi.

šitvi po nauku katoliške cerkve. Organizacija izdaja »Križarsko Stražo« kot glasilo kmečke križarske mladine, »Socialno delo« kot glasilo delavske mladine, za male križarje in križarice pa »Vrtec«, ki izhaja v Sarajevu. Velik napredek zabeležuje tudi križarsko Sestrinstvo, ki ima v svojih stanovskih organizacijah 120 kmečkih, 72 delavskih organizacij, 7 starešinskih organizacij in 185 organizacij malih križaric, torej 409 društev s 14.974 članicami. Od lanskega leta porast: 58 društev s 4974 članicami. V teh društvih se je vršilo sestankov: cerkvenih 1509, prosvetnih 6124 in odborskih 1963, skupno 9596 sestankov. Organizacija križaric izdaje svoje glasilo pod naslovom »Za vero in dom«. Tekom enega leta je celokupna križarska organizacija (moška in ženska) porasla za 178 društev in 9520 članov in članic. To je zgradba, ki ne gradi na pesek, marveč na trdno podlago katoliške vere in življenja iz Boga. Ko bratom Hrvatom čestitamo k lepim uspehom njihove najjagilnejše organizacije, hkrati prosimo Boga, da bi tudi v bodoče bogato blagoslovil delo in napredek te organizacije.

S takimi topovi obstreljujejo Japonci pred Šangajem kitajska letala.

Prelatu Dr. Fr. Kovačiču izročena Slomšekova nagrada.

Ob 75 letnici smrti škofa Antona Martina Slomškega, 24. septembra je bila v Mariboru v mestni posvetovalnici ob šestih zvečer slovesno izročena Slomšekova nagrada g. prelatu dr. Fr. Kovačiču, ki si je pridobil največ zaslug za dosedanje delo proglašanja Slomškega blaženim in da je Maribor pripadel Jugoslaviji.

Mariborska občina je osnovala Slomškovo nagrado kot nekaj spomin na prednim letom krasno uspele Slomškove dneve, kateri so se vršili v Mariboru.

Slovesne izročitve nagrade sta se udeležila oba okrajna glavarja, stolni prošt dr. M. Vraber, predsednik ljubljanske in mariborske Prosvetne zveze dr. Fr. Lukman in dr. J. Hohnjec, mariborski župan dr. A. Juvan, predsednik »Slomškove družine« monsignor J. K. Vreže, predstav-

nik okrajnega sodišča dr. Lovrenčič in razni književniki in kulturni delavci.

Prvi je govoril predsednik razsodišča za podelitev Slomškovih nagrad prof. dr. F. Sušnik. S prisrčnimi besedami je izročil nagrado g. župan dr. A. Juvan.

G. prelat se je zahvalil za priznanje njegovemu 40 letnemu kulturnemu delovanju z izročitvijo posebne Slomškove nagrade in je želel, da bi dala Slomšekova nagrada Mariboru mnogo mladih in marljivih kulturnih delavcev.

Vsi navzoči so nagrajenemu prisrčno častitali. Brzojavne častitke je poslal naš škof dr. I. J. Tomažič, ki se slavnosti ni mogel osebno udeležiti. G. prelato iskreno častita k zasluženim nagradi tudi »Slovenski gospodar«.

Prvi zobobol
naj bo pri Tvojem
otroku tudi zadnji!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Nesreče.

Nesreča g. šolskega upravitelja. V Studencih pri Mariboru je podrl na cesti kolesar g. Štefana Firma, šolskega upravitelja v Radvanju. G. Firma si je zlomil pri padcu nogo in so ga prepeljali v bolnišnico.

Z zlomljeno hrbtenico v bolnišnico. V Bohovi v župniji Hoče pri Mariboru je padel 27 letni posestnikov sin Ivan Pahor s škednja tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nesreča pri spuščanju hlodov. Karlu Rozmanu, 26 letnemu delavcu iz Ribnice na Pohorju, je zlomil pri spuščanju hlod desno nogo in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

V gramoznici zasut. V gramozni jami v Stanetincih v Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah je gramoz podsul pomožnega delavca Henrika Lovrenčič. Podsuti ima počeno lobanjo in hude notranje poškodbe.

Zbesneli bik poškodoval posestnika. Posestnik Jožef Ferenc iz Cerknice pri št. Plju v Slov. goricah je hotel pomiriti podivjanega bika. Razjarjena žival je nataknila Ferencu na roge, ga potisnila ob steno in mu prizadejala tako hude notranje poškodbe, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Voz ga je smrtno stisnil. V Devini pri Slov. Bistrici se je zgodila nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Posestnik in krčmar Jožef Čelofiga je vozil drva iz gozda v dolino. Na strmem pobočju se je voz prevrnil in je pokopal pod seboj voznika, ki je stopal poleg vprege. Čelofiga je pritisk težkega voza tako poškodoval, da je kmalu izdihnil. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in dva mala otroka.

Smrt krojaškega vajenca pod vozom. Tonček Grgurovič, 16 letni fant iz Splita, se je učil v Slov. Konjicah pri krojaškem mojstru Fileju krojaške obrti. Peljal se je

NOVICE

Osebne vesti.

Znani frančiškanski duhovnik umrl. V frančiškanskem samostanu v Kamniku je umrl g. p. Dionizij Dušej. Rodil se je leta 1883 v Tinjah na Pohorju in je prejel mašniško posvečenje leta 1908. Bil je župni upravitelj in gvardijan pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah in dvardijan v Brežicah. Marljivo je bil na delu kot pridigar, katehet in spovednik. Vsemogočni mu bodi obilen plačnik!

Našim gospodinjam in kuharicam znana šolska sestra umrla. V starosti 72 let je umrla v Marijanišču v Ljubljani sestra Felicita Kališnik, pisateljica »Slovenske kuharice«, ki je dobrodošla knjiga našim naprednim gospodinjam.

Kitajski vojak krmaril torpedo

Iz sedanje japonsko-kitajske vojne iz Šangaja je prodrla v svet vest, da so Kitajci izvršili napad s torpedom na japonsko admiralsko ladjo. Pri tem so po japonskem vzoru prvič uporabili »živi torpedo«, to je torpedo, ki ga je krmaril človek. Neki kitajski mornar se je prostovoljno javil, da povede grozni izstrelek do cilja in sebe tako v smrt. Eksplozija ga je raztrgala na kose.

Največja katedrala

Tudi v protestantski, anglikanski in čemerni Angliji gradijo že od leta 1933 znamenito, mogočno katoliško katedralo (stolnico) v Liverpoolu na čast Kri-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

38

Medtem ko je jagar požiral pusto, revno večerjico, je godel Goljat napol zase:

»Moj ljubi gost bi gotovo še rad kaj. Seveda bi še rad kaj. Če drugega ne, gotovo bi bil rajši v kaki prijaznejši gostilnici, kakor je tale. Ali tu mu ne morem pomagati. Ako pa si želi kako klobaso ali kos mastne pečenke ali vrč vina ali požirek žganja, rad mu ustrezem. Kako da ne bi! Seveda! Le to bi rad vprašal, ali imate kaj denarja; če pa denarja ne, morda imate kje kredit?«

Jagar je nekoliko premišljeval, potem je odgovoril:

»Imam dovolj denarja pri sebi. Prinesite mi kos povojenega mesa in vrč vina, toda močnega, če ga morete kje dobiti!«

»Za denar in lepo besedo se vse dobi. Toda povejte mi, ali bi še kaj radi! Lahko v enem opravim in si drugo pot prihranim. Tudi za Goljata ni kar tako, da bi svoja dva in pol centa prenašal po teh stopnicah gor in dol.«

»Kaj bi še rad? Nocoj vsaj bi se rad dobro naspal. Ves sem zdelan, ker sem vse te dni lezel po planinah.«

»Naspali bi se radi? Kaj naj vam pomagam? Ali bi radi odejo? Blazino?«

»Odeje mi ni treba, mi je že tako pretoplo. Blazine pa še vaju nisem.«

»Seveda, saj vam je treba ni. Da ima človek le mirno vest, pa lahko sladko zaspi. — Ali nekaj drugega vem za spanje. Dva vrča vina vam prinesem. Če tega izpijete, boste spali deset ur, ne da bi se prebudili.«

»Še četrte ure ne bom spal, dokler me ta prekleta veriga žuli. V meso me reže in mi ne da, da bi se mogel lepo uleči. To mi snemite!«

»Kaj še! Vsakemu svoje! Te sramote vam vendar ne bom napravil, da bi vam vzel, kar vam je visoka gosposka dala.«

»Saj me zjutraj spet lahko vklenete, ne bom se branil. Nič se ne bojte, da bi se vam s silo upiral.«

»Haa-haa-haa!« se je orjak košato zarežal. »Goljatu upirati? Goljat da bi se bal?! Haa, haa... Tedaj bi moral priti že cel tucat takih jagrov, ne pa en sam. Z dvema prstoma te vklenem pa se oteplji, kakor se hočeš!«

»Potem pa me tako ali tako lahko razrešite za te urice ponoči! Dva goldinarja rad dam, če se tega obeska iznebim, da se mirno naspim.«

»Dva goldinarja? Ali imate toliko denarja?«

na kolesu proti novi stavbi svojega mojstra v bližini kolodvora. Na ostrem ovinku pred Zottlovo trgovino je pripeljal nasproti voz posestnika Pozneja iz Oplotnice. Vajenec voza ni videl in je zapeljal s kolesom pod kolesa voza, ki je bil sicer prazen, a toliko težek, da je zdrobilo kolo fantu glavo in je med prevozom v bolnišnico Rdečega križa v Konjicah izdihnil.

Mlad posestnik se zadušil v sodu. Izredna smrtna nesreča je doletela Ivana Jurko, 34 letnega posestnika v Jurkloštru. Imel je na podu v velikem sodu sadne tropine. Na sodu je odprl vrata, da bi še dodal tropin. Vrata so mu padla v sod in moral je vanj, da bi jih izvlekel. V sodu so ga omamili plini in si sam ni mogel več pomagati. Ko sta prišli kakih deset minut pozneje na pod njegova žena in sestra, je bil mladi mož že mrtev. Smrtno ponesrečeni je bil iz znane Jurkove hiše in se je šele letos oženil.

Smrtna nesreča posestnika pod tramovjem novega gospodarskega poslopja. Posestnik Anton Fazarinc si je zgradil novo gospodarsko poslopje na Babnem pri Celju. Pred nevihto in nalivom se je zatekel s kolesom pod ta novi stan posestnik Gregor Srahotnik iz Škal, ki se je mudil v Celju po opravkih in se je že vračal proti domu. Potegnil je silovit veter, se uprl ob streho novega poslopja in tramovje se je zrušilo na vedrečega Srahotnika. Delavci, ki so bili zaposleni pri gradnji poslopja, so odkopali zasutega in so oskrbeli njegovo prepeljavo v bolnišnico v Celje. Srahotnik si je zlomil hrbtenico in dobil še tako hude poškodbe na tilniku, da jim je podlegel v bolnišnici. Zapušča ženo in dva otroka. Anton Fazarinc ima 40.000 din škode na zrušenem poslopju.

Perica smrtno ponesrečila. Pri Jagrovih v Vrbju pri Žalcu so polnili zvečer vreče s hmeljem. Sredi dela so poklicali delavce drugam in ti so pustili odprtino za basanje nepokrito. Skozi to odprtino je padla in se ubila 67 letna perica Mica Razpotnik, ko je nesla na gospodarsko poslopje vrečo fižola.

Nehote se smrtno zastrupil. Avgust Mencej je posedal v Ljubljani na Karlovški cesti pasarsko delavnico. Med opoldanskim odmorom si je dal sam mojster opravka pri aparatu, pri katerem je uporabljal strašno učinkovit strup ciankalij. Nehote mu je zašla v usta trohica omenjenega strupa. Mojstru je postalo koj slabo, zgrudil se je na tla in v takem stanju so ga našli pomočniki, ko so se vrnili po obedu na delo. Poklicani reševalci so spravili Menceja v bolnišnico, kjer ga niso mogli več rešiti.

Enega konja rešil — drugega poslal v prepad. Z Gračanovega hriba nasproti železniški postaji Sava je vlačil posestnik Gračan s parom konj les v dolino. Kolo voz pelje skozi grabo, katera se imenuje Smrtnica. En del poti gre nad strmo steno. Radi deževja je nad prepadom začel tovor lesa polzeti v prepad in sta bila oba konja v nevarnosti, da se ubijeta v globini. Voznik Gračan je v naglici prerezal jermenje enemu konju, kateri je padel v prepad, drugega je na ta način rešil z veliko težavo.

Avto povozil kolesarko. V Nemški vasi pri Ribnici na Kranjskem so se peljale tri kolesarke domov v Kočevje. Naenkrat se je pojavil izza ovinka tovorni avto iz savske banovine. Dekleta se niso mogla izogniti vozilu, ker so se peljale vstric, in je bilo trčenje neizogibno. I. Hönigmann iz Kočevja je padla pod kolesa avtomobila, katera so jo porivala nekaj časa naprej po cesti. Dobila je hude poškodbe in so jo prepeljali v bolnišnico v Ljubljano.

Razne požarne nesreče. V Podvinu pri Laškem je izbruhnil ob dveh v noči požar v hiši posestnice Antonije Blatnik. Od požara uničena hiša je bila last sina Blatnikove, ki si je z varčevanjem kot pekovski pomočnik toliko prihranil, da je pomogel bolehnemu materi k ureditvi doma. — V Zg. Pleterju na Dravskem polju je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Ivana Peršuh. Požarna nesreča se je raztegnila še na stanovanjsko hišo sosedice Marije Vrtnik in sta zgoreli obe poslopji. — Okolica Ljutomera je doživela

la tekom minulega tedna kar tri požare. Prvič je uničil nočni ogenj v Krapju veliko kopico slame, ki je bila last posestnika Pušenjaka. Sosedno gospodarsko poslopje so oteli pred plameni. Ogenj je zakresil otrok pri posestniku zaposlenega delavca. — Nato je postalo žrtev ognja gospodarsko poslopje manjšega posestnika Dominka na Moti. Goreti je pričelo zgodaj zjutraj in obstoja upravičeno sum, da je bila na delu požigalčeva roka. Pogorelec si je rešil živino in je škoda zelo občutna radi male zavarovalnine. Tretjič je zagorelo na večer v s senom napolnjenem škednju posestnica Jožefa Bohinca na Cvenu. V neposredni bližini stoječe hleve so obranili gasilci. Tudi v tem primeru domnevajo požig. — V Razvanju pri Mariboru se je v kratkem razdobju pojavil rdeči petelin že sedmič, to pot 26. septembra okrog pol štirih zjutraj v gospodarskem poslopju posestnika Štefana Dregariča. Požar je uničil poslopje za orodjem in vsemi letošnjimi že spravljanimi pridelki. Zadušile in zgorele so tri svinje ter 40 kokoši. Škoda znaša 50.000 din in je le delno krita z zavarovalnino. Orožniki so z vso vnemo na delu, da bi že enkrat izsledili razvanjskega požigalca in rešili ljudstvo neprestanega strahu.

Razne novice.

Naši veliki manevri končani. Letošnji od prevrata največji manevri naše vojske so bili končani z odločilno bitko 25. septembra. Južna armada je potisnila severno nazaj čez Gorjance. Severna armada se je morala umakniti in vodja manevrov armijski general Milovanovič je omenjenega dne ob 11. uri dopoldne izdal povelje, da se manevri končajo ter se čete povrnejo na določena mesta in taborišča.

Tvrška J. Hutter in drug v Mariboru naznaja, da je izpopolnila popolinoma stalež (številčno stanje) svojega delavstva in da daljnjih prošelj za sprejem v službo ne more vpoštevati ter da na dopise s prošnjami za službo in drugimi željami ne bo več odgovarjala.

»Saj sem vam že rekel, da mi denarja ne manjka. Saj ga tudi nimam za koga hraniti.«

»No, se bova še potem zmenila, ali vam dovolim ali ne, da mi kaj darujete. Najprej pojdem, da kaj prinesem.«

Po teh besedah je odcoklal po stopnicah dol.

Minulo je dobre pol ure, preden se je vrnil. Prinesel je kos povojene svinjine in velik vrč vina. Meso je kar dal skozi rešetko, vrč pa je držal precej časa še v roki, potem ga je dvignil in krepko nagnil.

»To vam je kapljica!« je zacmokal; »po taki bi še angelci zadremali. Na, pijte, prijatelj moj! Na zdravje!«

Jagar, ki je hotel ostati trezen, Goljata pa bi bil rad napojil, je vzel vrč, zmočil usta in zaprhal:

»Huj, to je kiselica! Hujši ko cviček. Ni za nič! Kar sami ga popijte!«

»Hohohooo, ali ste se v planini tako imenitne pijače navadili, da vam ljutomerčan že nič več ni? Ali pa mislite, da vas še boljši kje čaka?«

»Če se vam dober zdi ta vaš ljutomerčan, kar izpijte ga na moje zdravje! Plačam ga.«

Goljat je spet zagrabil vrč in ga nagnil in potegnil, da bi se bilo Dravi poznalo, ne pa vinu. Zamejgal se je in menil:

»Če bi vam tako pomagalo, ko vam na zdravje

pijem, kakor meni pomaga, potem lahko še osemdeset let čakajo z vrvjo na vas.«

»Koliko sem zdaj dolžen?« je vprašal jagar.

»Hm, hm, recimo, hm, hm, za meso in za vino goldinar in dvajset. Malo drago je res, ali veste, v tej višini tu gori pač dolgo že ni rodila vinska trta... No, in — če mi že po sili hočete nekaj dati, napravimo okroglo — štiri goldinarje dvajset.«

»Oho, zakaj ste pa mene že kar na tri goldinarje ocenili? Obečal sem samo dva.«

»Kamor se dva goldinarja stotrata, tja hoče še tretji za njima, ker bi mu bilo za bratcema dolg čas. Sicer ste pa že sami tudi modro povedali, da denarja nimate za koga hraniti.«

»To je res. Da bi se človek mirno naspal, za to je že vredno nekaj dati, posebno še jaz, ki imam take dneve za sabo in nič boljše pred sabo. Na, odrešite me!«

Stegnul je roki in ju pomolil skozi železno rešetko. Goljat je segel po ključek, mu verigo odklenil in jo vrgel v ječo na tla.

»No, do jutri zjutraj smo se torej iznebili te lepe čindrice,« je rekel. »Zdaj ste lahko zadovoljni z menoj. Če se zdaj še kaj po gosposko izkažete, bom tudi jaz z vami zadovoljen.«

Jagar je segel v žep in mu je odštel štiri goldinarje in dvajset krajcarjev na dlan. Namesto da

stusu Kralju. Dela zelo hitro napredujejo. Mislijo, da jo bodo v oktobru že lahko posvetili in opravili prvo slovesno službo božjo. Cerkev ima kakih 100 arov površine in bo lahko sprejela 10.000 ljudi, ki bodo vsi imeli jasen in prost pogled na glavni oltar. Stroški znašajo 750.000 funtov šterlingov, iz česar se pač vidi, da bo morala biti izredno krasna.

Ruski dvig v izredne zračne višine

Sovjetska vojaška inženirja Ukrajinski in Aleksejev sta se dvignila zadnje dni v bližini Moskve z balonom, ki je imel 10.800 kubičnih metrov prostornine. O tem poletu, ki so ga ruske oblasti držale bolj v

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Odšla je neznanu kam 22 letna Senica Marija iz Cvetkovec, župnija Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Oblečena je bila v sivo cajgasto obleko z belimi kvadrati, v moder predpasnik, bel robec z rdečimi pikami, nazaj zavezan, in bosa. Na desni nogi je imela zelo močno razvite členke pred prsti. Ker je bila dalje časa živčno bolna, se njeni domači boje, da se ji je pripetila nesreča. Kdor bi vedel kaj o njej povedati, se naproša, da sporoči to občini Osluševci, pošta Velika Nedelja.

Obžalovanja vredni slučaji.

1000 din ukradenih iz ročne torbice. Marica Koren, trgovčeva hčerka iz Šmartna na Pohorju, je prijavila policiji v Mariboru, da ji je nekdo ukradel v neki mariborski kavarni enega jurja iz ročne torbice, medtem ko je ona govorila po telefonu. Tat je bil toliko pošten, da je pustil v torbici še 2000 din.

Potegnil s tisočakom. Julij Rostočil, monter v Mariboru, je dal svojemu delavcu tisočak z naročilom, naj mu ga izmenja. Delavec je zaupnega mu jurja vtaknil v žep in se ni več vrnil.

Hitro prijeta mladostna tata. Kakor smo poročali, je bila na Teznu pri Mariboru iz avtomobila ukradena ročna torbica gospe Schonsky, soprogi mariborskega industrijalca. V torbici je bilo dragocenosti

Pri osebah, ki jim ni mogoče veliko kretati, pa zaradi tega trpe na zapeki in motnjah v prebavi, spremljanih na istočasnem pomanjkanju teka, nudi večtedenska kura z naravno

FRANZ - JOSEFOVO

grenčico zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno ena čela čaša

FRANZ - JOSEFOVE

vode zjutraj na tešče in zvečer, predno ležete spat.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

tajnosti, poročajo sedaj, da je dosegel balon po 52 minutah višino 15 tisoč 100 metrov. Dvignil se je še za 100 m višje in tu so letalci izvršili razna znanstvena opazovanja, nakar so se začeli spuščati na tla. Pet ur po dvigu so pristali v bližini Ivanova. Balon je imel čisto zaprto gondolo. Med dviganjem in spuščanjem so bili letalci v neprekinjeni brezžični zvezi z zemljo.

Pet zapovedi japonskega cesarja vsakemu japonskemu vojaku

Vsak japonski vojak, ki odide na kitajsko fronto, dobi v tornister pet tiskanih zapovedi, v katerih mu velewa cesar: 1. Vi ste moje no-

bi jih spravil, je Goljat svojo roko z denarjem mirno držal jagru pod nos.

»Kaj pa bi še radi? Saj je prav; preštejte!« je menil jetnik nevoljno.

»Ni! V mraku ste se usteli. Napitnine še ni. Napravite, da bo okroglo!«

»Takega lakotnika pa še nisem srečal. Kdor ne pije, vendar ni napitnine dolžen. — Da pa ne boste rekli, da sem skopuh, naj bo! Tu imate še trideset krajcarjev!«

»Plemenit mož ste, gospod. — Toda zdaj vam s svojo skromnostjo nočem biti več nadležen.«

»Da, spal bi rad. Pojdite tudi vi in se zarijete v svoje gnezdo pa naj se vam kaj lepega sanja!«

»Bo, ne bojte se! Poprej se moram še s temle ljutomercem do kraja zmeniti, da mi prijazno zatisne oči.«

»Lahko noč! Dobro spite!«

»Sladko spavajte — in na veselo svidenje jutri zjutraj!«

Goljat je zaprl rešetko in zapahnil durci. Potem je odročljal po stopnicah dol.

Jagar pa se je pretegoval in stegoval, da so mu kosti pokale. Zdaj se je zopet mogel ganiti in zdelo se mu je, kakor da je že napol prost.

Ali do polnoči je hotel še počakati, da bi medtem gotovo vse naokrog že zaspalo. Sedel je za mizo,

za 37.000 din in je okradena obljubila štiri jurje nagrade onemu, ki bi izsledil uzmočiča in pripomogel do zopetne najdbe ukradenih predmetov. Mariborski policiji je hitro uspelo, da je aretirala mladostna tata, ki sta ukradeno zakopala v Betnavskem gozdu. Gospa Schonsky je že dobila izmaknjene dragocenosti.

Aretracija dalje časa iskanega vlomilca. Orožniki iz Studencev pri Mariboru so vtaknili pod ključ 27 letnega ključavničarja Verdника iz Studencev, ki je odsedel daljšo kazen v kaznilnici in je bil pred kratkim izpuščen. Kmalu po izpustitvi je vlomil v Studencih v gostilne: Špurej, Kučer, Omulec in v trafiko Zupanc.

Vlom in tatvina gotovine. V Veliki Zimici pri Sv. Barbari v Slov. goricah je bilo vlomljeno v hišo posestnika Ivana Holdinar. Vlomilec je ukradel 3500 din gotovine.

Družinski oče se obesil. V Čeršaku pri Št. Ilju v Slov. goricah so našli obešenega na stanovanju 48 letnega pomožnega delavca Jožefa Hara. Samomorilec zapuščal ženo z dvema otrokoma in si je vzel življenje radi neozdravljive bolezni.

Radi prepisa posestva na hčer ubil mož svojo ženo. V Murščaku v Ljutomerskih goricah je končala te dni družinska žalost s smrtjo. Posestnik Matija Res in njegova žena Katarina sta se prepirala že dalje časa. Mož ni maral žene, ker je dala polovico posestva prepisati na svojo hčer, ki ji je bila od vseh otrok najljubša. Matija je ženo v prepirih večkrat pretepal. Dne 21. septembra je mož med kreganjem pograbil kos železa in je z njim tako dolgo udrihal po ženi, da jo je ubil.

Dekleti prepodili tolovajske cigane. Jakob Golob, posestnik v Zlatoličju v župniji Št. Janž na Dravskem polju, se je podal na večer 25. septembra s svojima sinoma k sosedu kožuhat koruzo. Doma sta ostali Golobovi hčerki, ki sta se podali zgodaj k počitku. Krog polnoči so vdrl v hišo zakrinkani cigani in so zahtevali pod pretnjo s smrtjo denar. Starejša hči je imela toliko duhaprisotnosti, da je re-

CROATIA BATERIJE

so najcenejše in najboljše!

kla, da gre v sosedno izbo po denar. Mesto z denarjem se je vrnila z očetovo puško. Eden od roparjev je skočil proti njej in je zagrabil za orožje, da ni mogla oddati strela. Dekleti sta začeli vpiti. Krič je čul oče s sinovoma k sosedu, prihitel je na pomoč, cigani so jo pa že odkurili. Cigani so odnesli iz Golobove hiše razno obleko in obutev.

Radi zavrjene ženitvene ponudbe skočil v vodo in utonil. V Ljubljani so doživeli sredi mesta razburljiv dogodek, ki je končal s smrtjo in mu je prisostvovalo zelo mnogo ljudi. V Žireh je prebival 40 letni mehanik in šofer Alojzij Jereb, doma iz Idrije. Prišel je v Ljubljano, kjer se je na Bregu sestal s svojo izvoljenko iz Trbovelj. Ob priliki sestanka je dekle izjavilo, da ne more postati šoferjeva žena. Zavrnitev je Jereba tako razdražila, da je potegnil nož in je hotel svojo ljubo zabosti. Dekle je kriknilo na pomoč, ljudje so brzeli od vseh strani in tega se je zavrjnjeni ženin ustrašil. Odvrigel je svoje papirje na breg Ljubljanice in skočil v močno naraslo vodo. Poklicani reševalci so nesrečneža potegnili iz Ljubljanice, a mu že ni bilo več pomoči.

Vlomi po ljubljanski okolici. V Gaberju, kjer se odcepi pot na Sv. Katarino, ima trgovino Lojze Ambrožič. V to trgovino je bil izvršen vlom in so napravili vlomilci lastniku za pet jurjev škode. Poskušen je bil še vlom v Razorih v trgovino Ele Kovač. Vlomilci so že bili vdrli skozi okno, a so prevrnili v temi zabojo, ki je povzročil ropot in radi tega so se dolgoprstneži razbežali. Časopisje upravičeno poziva, da je čas, da oblast enkrat ljubljansko oko-

pojedel meso, kar mu ga je še bilo ostalo, in je venomer poslušal na cerkveno uro.

Vedno močnejše je zunaj sevalo in bliskalo, tako da je po več sekund bilo v ječi svetlo. Po enajsti uri je začel grmenje, ki je bobnelo za hribi. Vedno močnejše je postajalo, bliže in bliže je prihajalo. Ob pol dvanajstih je zatulil vihar, macesni so zaječali, dež je zapljuskal na zidovje, nekaj kapljic je poškopilo tudi jagra po glavi.

Potem je veter zopet utihnil, dež je prenehal, toda bliskalo je venomer in grom se je valil od hriba do hriba, ko da bobnijo vozovi po oblakih.

Nehote se je jagar spomnil one noči, ko sta s Špelo oplenila šmarsko cerkev; prav podobna oni je bila ta noč.

Ali zdaj je napočil čas, da se loti dela!

Preudarno in mirno je postavil stol na mizo, stopil je z mize nanj, oprijel se je z obema rokama za rob luknje, ki je bila pod stropom, in se je spretno pognal kvišku. Neprestani bliski so mu pri tem svetili.

Počasi se je preril skozi luknjo. Ko je bil z glavo in rameni zunaj, se je z obema rokama oprijel železnega obročka nad seboj in potegnil še noge za sabo.

Nekaj časa je tako visel ob zidu, potem je roki predel in se previdno obrnil, tako da se je s petami

lico temeljito očisti, da bodo prebivalci mirno spali in da bo njihovo borno premoženje na varnem.

Posestnik napaden in hudo poškodovan pred lastnim vinotočem. Jožefa Popiča, 48 letnega posestnika v Žiberčah pri Gor. Logatcu, so neznanzi napadli pred lastnim vinotočem s koli in so ga hudo pretepli. Napadeni ima hudo rano na glavi, polomljene roke in več reber.

Izpred sodišča.

Obsodba radi razbojniškega napada. V bližini Mariborske kočje je 1. avgusta bila v noči napadena Matilda Hölzl iz Avstrije in ji je bila odvzeta ročna torbica, v kateri je bilo za 3000 din zlatnine. Radi tega tolovajskega napada je bil v Mari-

boru obsojen 25. septembra na eno leto in štiri mesece robije Josip Gosak, brezposelni ključavničarski pomočnik iz Maribora.

Slovenska Krajina.

Lendava. Pri Žerdinovi v Lendavi so našli mrtvo 18letno pridno hčerko Marijo. Bila je vsa v krvi in je imela na glavi rano. Po legi trupla bi se bilo dalo sklepati na prvi pogled na samomor. Preiskava je dognala, da je deklica po naključju smrtno ponesrečilo z orožjem, s katerim je poprej naganjala iz domačega vinograda škorce. Žerdinovi je na strmem bregu vinograda spodrsnilo. Padla je tako nesrečno, da se je pri padcu sprožil samokres in jo je smrtno zadel strel v sence. Nenavaden slučaj smrtne nesreče je hudo zadel domače in vso okolico.

Piščeki g. župnik smrtno ponesrečil.

G. Franc Toplak, župnik v Pišecah, se je peljal z vozom v Brežice. Na Črncu je začel konj radi plašljivosti porivati voz nazaj. G. župnik je hotel z voza, a ga je sunek pognal med voz ter konja, kar je še bolj pristrašilo žival, ki je z zadnjima nogama parkrat udarila g. župnika. Ko so ljudje videli nesrečo, so prihiteli na pomožanje in so spravili g. župnika v bolnišnico v Brežice. Poškodbe g. Toplaka so bile tako resnega značaja, ker je imel zlomljeno desno nogo, poškodovano hrbtenico ter razne notranje poškodbe, da jim je podlegel v bolnišnici 22. septembra predpoldne.

Rajni se je rodil 26. januarja 1888 v Mali vasi pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1912. Kaplan je bil po raznih župnijah in nazadnje v Pišecah, kjer je postal 1. marca 1922 provizor in 1. januarja 1927 župnik. Pokojni g. župnik je bil izredno

blaga duša, katerega je vse ljubilo in mu bilo vdano ravno radi njegovega mirnega značaja in ker je bil vsakemu na uslugo. Piščeki župniji je bil pravi oče v duhovnem, prosvetnem in gospodarskem oziru. Dal je popraviti farno cerkev, kateri je tudi oskrbel nove zvonove. Mladini je oskrbel prosvetne prostore in do svoje mnogo prezgodnje smrti je načeloval posojilnici v Pišecah. Zaupana mu razsežna piščeka župnija je bila blagemu gospodu vdana in prebridko občuti udarec, ki jo je zadel s smrtjo dobrega in za večni ter častni blagor vseh faranov skrbnega dušnega pastirja. Vsi, ki so poznali blagopokojnega, ga bodo ohranili v najboljšem in hvaležnem spominu!

Zadnje spremstvo gospoda župnika

Po hudi nesreči v brežiški bolnišnici preminulega g. župnika Fr. Toplaka so prepeljali zadnjo sredo popoldne v domačo faro v Pišce.

Truplo je počivalo v župnišču na mrtvaškem odru od 22. do 25. septembra. Domači farani, odrasli in mladina, ter ljudje iz sosednih župnij so hodili kropit blagega rajnega, ki se je veselil spoštovanja ter priljubljenosti daleč izven mej zaupane mu župnije.

Zadnje spremstvo v soboto je posodila blagopokojnemu vsa piščeka fara, 32 duhovnih sobratov in med temi piščeki rojak g. monsignor M. Umek, mariborski stolni in mestni župnik, ki je govoril slovo v cerkvi in je razgrnil pred zbranimi še enkrat plodonosno delovanje rajnega za blagor župnije, katero je pastiroval z vnemo, ljubeznijo in požrtvovalnostjo.

Po sv. maši, katero je daroval videmski g. dekan Medvešek, se je razvil mrtvaški spreved iz cerkve na pokopališče. Ob odprtem grobu je govoril poslovilne besede v imenu dekanijeke duhovščine g. svetnik Tratnik iz Rajhenburga, v imenu župljanov cerkveni ključar Fr. Podvinski, v imenu obeh šol g. šolski upravitelj Roškar, za šolarje učenec 6. razreda. Ganljivo so zapeli žalostinko šolski otroci, pred pokopališčem in na grobu pa domači pevski zbor. Z veličastno udeležbo pri pogrebu so dokazali Piščecani, kako ljub jim je bil blagi gospod, ki jih je moral po volji božji zapustiti mnogo prezgodaj v najlepši moški dobi.

Loče pri Poljčanah. Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« priredi v soboto 2. oktobra ob osmih zvečer in v nedeljo 3. oktobra po večernicah v šoli pretresljivo igro za današnje dni v štirih dejanjih in eni medigri: »Podrti križ«. Vstopnina navadna. Prijatelji naše katoliške prosvete, pridite pogledat naše delo! Na svidenje! št. 11j pri Velenju. Prosvetno društvo je imelo v nedeljo 19. septembra svojo prireditev. Vkljub slabemu vremenu je bila lepa udeležba.

naslonil na oni parobek, ki se je za dober prst široko vil okoli stolpa. Čakal je, da mu je močen blisk posvetil, pa si je izbral enega izmed bližnjih macesnov.

V imenu božjem! Zdaj!

Izpustil se je z desnico, izpustil še s tremi prsti levice — le z dvema se je še držal. Kratki bliski so si sledili — tedajci je urezal dolg žarek; za hip je bilo vse svetlo:

»Bog mi pomagaj!«

Zavihtel se je, skočil, zadušeno kriknil — — —

Tam na macesnu je obvisel.

Ali le trenutek.

Žarka svetloba, ki je v hipu šinila od bliska, ga je zmotila, za eno ped se je uračunal — in namesto za drevo samo se je ujel le za vejo... Veja se je odkrhnila, se je odlomila — — — in revež se je zvrnil, padel, padal... Pač ga je zadržala še ta in ona veja, ali ujeti se za nobeno ni mogel. Le nekaj trenutkov — in jagar je priletel na tla in obležal kakor mrtev...

Bliski so se križali nad njim, grom je bučal in dež je prasketal in ga škropil...

Ko je bila nevihta davno že mimo in so si zvezdice zopet jele mežikati in je mesec pokukal izza oblaka, se je nesrečnež zganil, dvignil glavo, pa zastokal in zopet obležal.

Mrtev ni bil, ali hudo ranjen.

Počasi se je zavedel. Spomnil se je, kako je nesrečno skočil in kako ga je vrglo in treščilo na tla. Kakor čudež se mu je zdelo, da je ostal živ. Leva roka, hrbet in leva noga so ga najhujše skeleli. Potem je z grozo spoznal, da je leva roka tik pod ramo zlomljena. Noge je mogel premakniti, torej so bile cele. Poskusil je vstati. Tedaj ga je v levi nogi tako zbodlo, da se je zopet zgrudil. Še bolj se je prestrašil, ko ga je posilil kašelj in je bruhal kri. Torej tudi znotraj se je ranil. To kaže, da je konec... Bežati ne more več. Umrl bo. Morda je smrt bliže, kakor si misli.

Ko bi bil le krščen!

Moj Bog, brez krsta umreti, kakor pogan, na vekomaj ločen od Boga! Strašno je to.

Ali ne bi klical, da bi priklical ljudi, naj mu ti gredo po gospoda, da ga krsti?

Toda saj bi mu nihče ne verjel, da še ni krščen. Za zmešanega bi ga imeli ali za hinavca, ki si je vse izmislil, da bi se izmazal in si olajšal krivdo zaradi božjega ropa. Smejali bi se mu in ga zopet zaprli — pa bi moral v ječi zapuščen in bešen umreti.

(Dalje sledi)

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najbolje v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

ge (cesarjeve), jaz sem vaša glava! 2. Zapomnite si: dolžnost tehta kakor gorovje, smrt je lažja od peresa! 3. Zvestoba pomeni držati besedo, krepost vršiti svojo dolžnost! 4. Če se ne potrudite, da bi bili preprosti, se boste pomehkužili. Skopuštvu in sebičnost se vas bosta polastila, propadali boste čedalje bolj. Potem vas tudi ne bosta rešila ne junaštvo ne zvestoba. Prekasno bo. 5. Če srce ni iskreno, so lepe besede in dobra dejanja nesmiselna. Če je pa srce brez skritih misli, tedaj bo uspelo vse! — Cesarjevo darilo zaključuje zgornje zapovedi z besedami: »Teh pet zapovedi je pot nebes in zemlje. Sledite jim in Japonska bo zmagala!«

Otvoril je prireditev mešani pevski zbor, ki je pod vodstvom g. organista Kasesnika zapel troje lepih pesmi. Najbolj je ugajala »Sinoči je pela«. Pravljična igra je s svojo zanimivo raznoličnostjo in po živahnem igranju vzbudila splošno zadovoljnost gledalcev. Zaradi kratkega časa je

moral govor izostati. Pri prosti zabavi je bil najbolj zadovoljen blagajnik; občinstvo se je namreč za razne predmete, ki so prišli na licitacijo, zelo zanimalo. Res škoda, da je vreme nagajalo.

KDOR JE PREDEBEL,

naj poskuša jemati Krušen sol. Jemlje se redno vsako jutro. Majhna doza Krušena ohranja prebavne organe v stanju, da delujejo vsak dan v redu. Priporočajo jo zdravniki. Dobiva se v lekarnah.

R. S. br. 16.123/36.

1275

Odprta noč in dan so groba vrata.

Remšnik. Klaverno je jesensko vreme in tako je klaverno tudi socialno življenje! Zgodi se pa še na vse to kaka nesreča, ki poveča žalost in trpljenje. Pretekli četrtek smo imeli dva pogreba obenem. Umrla je žena v 90. letu, a v grob je bil dejan šolarček v 12. letu! Ta je pa padel tako nesrečno z drevesa, da je takoj izdihnil svojo mlado in lepa dušo. Ona žena je sicer dolgo živela, pa vendar ji je življenje bliskoma minilo, ta deček pa je komaj začel, pa je bilo v trenutku vse prekinjeno na tem svetu, pa bo tam nadaljeval neskaljeno življenje. »Marijin vrtec« na Remšniku žaluje za pridnim svojim članom!

Sv. Primož na Pohorju. Dne 18. septembra smo položili k večnemu počitku Janeza Pušnik, p. d. Tevčmana, skrbnega in neumorno delavnega moža. Iz nič je s pridnostjo in štedljivostjo si priboril lepo kmetijo. Bil pa je tudi vzoren krščanski mož in družinski oče. — 21. septembra pa smo pokopali Marijo Trunk, dobro in

skrbno mater. — Svetila jima večna luč — žalujočim naše sožalje!

Sv. Florjan pod Bočem. Niso se še zacelile srčne rane, ko smo se ločili pred sedmimi meseci od ljube mamice Marije, spet so nram oznanili zvonovi Matere božje na Ložnem žalostno vest, da je mirno v Gospodu zaspal Jernej Krosel, star 74 let. Bil je dober katoličan in skrben oče otrok. Bil je tretjerednik sv. Frančiška. Prejemal je vsak mesec sv. zakramente. Sladko spavajta, ljubi oče in mati, ki sta se oba v enem letu poslovila od nas. Na svidenje nad zvezdami!

Planina pri Sevnici. Dne 22. septembra smo pokopali tržana Ignacija Mastnak. Dočakal je lepo starost 85 let. Gospod župnik je rajnemu pri grobu spregovoril primerno slovo. V svojem življenju je veliko trpel, zlasti v večletni mučni bolezni. Žalostna je bila tudi njegova zadnja pot na pokopališče, ker je močno deževalo. Bog mu daj večni mir!

Za gospodarje.

Navodila onim, ki bodo sladkali letošnji mošt

Kdo bo dobavljal nezatrošarinjen sladkor?

Izšla je nova uredba o prodaji nezatrošarinjenega sladkorja za sladkanje vinskega mošta. Trošarine prosti sladkor bodo dobavljale državne sladkorne tvornice v Belju in na Čukarici. Fi-

nančna ravnateljstva so že prejela potrebna navodila in so dolžna izdajati dovoljenja v roku 24 ur po prejemu prošnje. V vsakem dovoljenju mora biti naznačeno, da je sladkanje dovoljeno le v prisotnosti organa finančne kontrole. Vinogradnik je dolžan pristojnemu oddelku finančne kontrole predložiti pismeno prijavo najmanj 48 ur prej, preden hoče izvršiti sladkanje.

Ivan Dolinšek, Kamnica pri Mariboru:

Oj Doberdob, slovenskih fantov grob...

Po več kot 20 letih sem bil letos zopet na ozemlju nekdanjih bojišč ob Soči. Čeprav so nam ti kraji blizu, smo skoraj pozabili na svojce, ki počivajo tamkaj. Bajje prihaja obiskat te kraje znatno večje število Avstrijcev, Madžarov in Čehov kot Slovencev. Bržčas prej radi napetih razmer med Italijo in Jugoslavijo obisk ni bil tako lahko mogoč. Danes lahko z obmejno izkaznico po mili volji ogledate vso današnjo Julijsko Benetico. Morda bo zanimalo bivše bojavnike in tovariše, če zapišem nekaj vtisov iz teh krajev.

Gorica. Prekrasno mesto, kjer se ne vidi nobenih posledic vojne več. Vse je obnovljeno in izboljšano. Tam, kjer smo se kakor sence potikali med porušenim zidovjem, so danes najbolj živahne ulice. Na bližnjem Oslavju, obronku tako zvane Kalvarije, se že od daleč vidi monumentalna zgradba, spomenik vojne in hkrati počivališče 80.000 trupel italijanskih in avstrijskih vojakov. Ta ogromna v ro-

manskem slogu pozidana zgradba prekaša vsako domišljijo. Neverjetno visoke vsote so zabili Italijani v spomenike, ki se belijo vrh vsake gore in vsakega pomembnejšega griča in se gradijo še kar naprej, toda tu na Oslavju je nekaj čisto posebnega.

Solk an. Tudi ta je docela obnovljen. Železniški most, kjer so visele prej v zraku edino še tračnice, je obnovljen kot prej z enim lokom. V bližini je avstrijsko pokopališče s spomenikom, kjer ne manjka prav nič drugega kot orel vrh obeliska. Od daleč se svetlika prekrasno novo svetišče na Sveti gori. Prav do vrha je speljana avtomobilska cesta. Na izrastku proti hribu Sv. Gabriela gradijo nov ogromen vojaški spomenik, saj so se ravno na Sveti gori vršili najhujši boji in je še danes pobočje razorano od kar dobro ohranjenih kavern. Na cesti srečamo več moških in žensk, ki se vračajo od izkopavanja ostankov granat, patronov in drugih vojnih grozot. Še desetletja bodo morda pobirali te stvari. Eden izmed teh nam razkazuje svojo najdbo. »Tu je obroč od šrapnela št. 7, tu ostanek ročne granate, tu granata št. 10« itd.

Pogoji za izstavitev dovoljenj za nakup trošarine prostega sladkorja

Finančna ravnateljstva bodo izdajala dovoljenja za nakup trošarine prostega sladkorja po naslednjih pogojih: 1. če obstoji odlok ali odobritev pristojne banske uprave za sladkanje mošta v dotičnem kraju v smislu zakona o vinu; 2. na podlagi kolkovanih prošenj zainteresiranih vinogradnikov, ki morajo prošnji priložiti: a) potrdilo občine o količini pridobljenega mošta v litrih; b) izjavo, koliko sladkorja želijo kupiti in iz katere državne tvornice sladkorja, odnosno iz katerega skladišča državne tvornice, in končno obvezo, da bodo sladkanje izvršili samo v prisotnosti pristojnih kontrolnih organov.

Te prošnje lahko predložijo tudi vinogradniške zadrage za svoje člane, odnosno vinogradniki ene občine skupno, pri čemer mora biti taka skupna prošnja kolkovana po tarifi št. 1 in 5 zakona o taksah s 30 din za vsakega posameznega prosilca. Taki skupni prošnji se mora priložiti seznam zadrušnikov, odnosno vinogradnikov z označbo količine pridobljenega mošta in količine sladkorja za vsakega zadrušnika, odnosno vinogradnika. Seznam mora biti overovljen od pristojne občine.

Dovoljenje za nakup trošarine prostega sladkorja za sladkanje mošta bodo finančna ravnateljstva dostavljala zainteresiranim vinogradnikom, odnosno zadrugam in občinam, kakor tudi državnim tvornicam sladkorja, odnosno skladišču sladkorja, od kater se bo sladkor dobavil, in končno oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za nadzorstvo vinogradnika, odnosno zadrage ali občine.

Nadzorovanje pri uporabi

Sladkanje se bo vršilo samo v prisotnosti organa finančne kontrole, ki bo imel vse potrebne beležke. Organ finančne kontrole bo razstopil nabavljeni sladkor v moštu v razmerju s skupno količino mošta. Na ta način denaturirani sladkor bo stavlil lastniku na razpolago, da ga doda v ostale sode. Sladkor za sladkanje mošta se ne sme uporabiti v nobeno drugo svrhu, niti za sladkanje vina, sicer bo finančna kontrola postopala po členu 33 in 35 zakona o državni trošarini. Zaradi lažje dobave sladkorja vinogradnikom bodo državne tvornice sladkorja ustano-

Sveta gora. Prelepa zgradba je zrasla iz do tal porušenega svetišča. »In zopet sem vstala na gori« pravi napis na cerkvi. Da, res je, zopet je vstala Kraljica miru in zopet prihajajo v njeno svetišče bivši bojavniki in kličejo: Vojnih grozot oteti, kličemo Mariji! Padlim pri Bogu plačilo! — V svetišču počiva rajni nadškof Sedej. Na malem pokopališču je danes pokopan le še italijanski general, ki je padel vrh hriba, in avstrijski nadporočnik, Čeh po rodu. Vse drugo so zbrali in skupno pokopali pod spomenik. Seveda, kolikor se je dalo sploh zbrati; gotovo še mnogo ostankov počiva razmetanih po hribu, ki bodo pa zopet vstali, kakor je vstala Marija na Gori. Neka romarica je pripovedovala, da se ji je vso noč sanjalo le o krvavih rožnih vencih. Prav umljivo, saj so Sveta gora in grozotne gore levo in desno vse prepojene s krvjo...

Doberdob, jezero, hrib svete Mihaela. Po kakor miza gladki cesti drčimo proti Doberdobu. Videti je še ostanke pokopališč, ostala je še ograja, tu pa tam kak redek boljši spomenik, sicer pa raste že povsod koruza. Kostni so zbrane na posebnih krajih, saj so prej skoraj vsako dolinico porabili za pokopa-

vile v vseh vinskih centrih skladišča, ki jih bodo vodili glavni oddelki finančne kontrole.

Dovoljenje za nakup sladkorja za sladkanje mošta lahko dobe tudi trgovci, ki kupujejo od vinogradnikov grozdje ali mošt, in sicer pod pogojem, da obstoji odobrenje banske uprave v smislu točke 2 zakona o vinu. Če taki trgovci ne sladkajo mošta v onem kraju, kjer ga kupijo, morajo svoji prošnji za odobrenje nakupa trošarine prostega sladkorja priložiti tudi potrdilo banske uprave, da je v kraju, kjer je kupljen mošt, dovoljeno sladkanje v smislu zakona o vinu. V tem potrdilu mora biti označen odstotek sladkorja, ki se lahko doda. Izvor mošta, odnosno grozdja bodo trgovci dokazali s tovornimi listi, ki bodo ostali pri finančnem ravnateljstvu kot dokaz o količini mošta ali grozdja. Finančna ravnateljstva lahko izdajo trgovcem eno dovoljenje za nakup trošarine prostega sladkorja za vsoto sezono. V tem primeru morajo trgovci predložiti dokaze o izvoru kupljenega mošta onemu oddelku finančne kontrole, ki vodi skladišče sladkorja.

Banovina dovolila sladkanje mošta

Radi neugodnih vremenskih razmer, ki zadržujejo normalno dozorevanje grozdja in povzročajo, da grozdje letos izredno gnije ter propada, je izdal g. ban dr. Marko Natlačen za letos splošno dovoljenje za slajenje vinskega mošta.

*

Vinogradniki, pozor!

Vsled splošne gnilobe grozdja bo letos neobhodno potrebno, ves mošt, pridobljen iz bolj ali manj gnilega grozdja, razsluziti na ta način, da se sveže izprešan mošt nalije v močno zažveplane sode (dve azbestni trščici na hektoliter) ter nato po preteku 12 do 36 ur (kakor hitro se gošča usede in mošt očisti) pretoči čisti mošt brez gošče v druge sode. Pri pretakanju ga ni treba več žveplati, pač pa gledati, da pri pretakanju iz pipe čimbolj prši ter žveplo na ta način izpuhti. Če se mošt pri pretakanju dobro prezračil in vkleti v primerno toplo vrelo klet, bo kmalu začel kipeči ter bo dal zdravo vino čistega okusa. Vrenje se lahko tudi pospeši s tem, da se takemu moštu doda na polovnjak nekaj litrov burno kipečega mošta (iz zdravega grozdja ali zasluženegega) ali pa s pomočjo umetnih kvasnih gljivic.

Kdor letos ne bo tako postopal, bo imel le malovredno vino, ki ne bo zato izpostavljeno le boleznim, ampak bo tudi slabega, nečistega okusa ter se bo dalo le težko in za slabo ceno prodati.

Kletarsko društvo v Ormožu bo prevzemalo le razsluzen vinski mošt ter bo raje za takega plačalo nekaj boljšo ceno. — Kletarsko društvo v Ormožu.

lišče in te dolinice so na kraškem ozemlju edina rodovitna zemljišča. Doberdob je znova pozidan, njegova planota je pa še danes preorana s strelskimi jarki. Med kamenjem še ležijo zmaličene puškine krogle, povsod kopljejo za izstrelki. Spomin mi hiti za dvajsetletje nazaj. Saj je prav tako kot je bilo takrat. Po zraku se vadijo aeroplani, vsak trenutek se dvigne katero z letališča pri Mirni in pristane drugo. Prav tako brni kot takrat, le bombe ne padajo. Tišina je in jarki so prazni. Na hribu Sv. Mihaela stoje prekrasni spomeniki, cesta je speljana do njih. Lep spomenik je tudi na koti 144 nad Jamljami. Veličnega avstrijskega pokopališča v Jamljah (Jamiano) ne najdem več. Onega na Gorjanskem nimam več časa obiskati in ne vem, če še obstoji. Ob morju in na gričih pri Tržiču povsod ista slika. Strelski jarki so še ohranjeni, povsod so napisi, da je tukaj vojna cona, kjer se ne sme drugje kot po potih.

Redipulje. Največje pokopališče, ki ga pravkar preurejajo. Dostop na italijansko pokopališče radi tega ni dovoljen, pač pa na poleg ležeče avstrijsko. Pravi-jo, da je tu pokopanih krog sto tisoč vo-

Kronično zagatenje in njegove slabe posledice, posebno motnje v prebavi,

se lahko odpravijo z davno preskušenim domačim sredstvom za čiščenje, z naravno

FRANZ - JOSEFOVO

grenčico, ki se tudi po daljši uporabi odlično izkaže. Oni, ki so bolni na želodcu in črevesju, a pijejo

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Varujmo krompirjev pridelek!

Vsled neprestanega deževja krompir letos ponekod zelo gnije, posebno tam, kjer je polje preplavila voda. Treba bo misliti, da se izognemo še večji škodi. Zato moramo krompir predvsem dobro in pravilno hraniti. V klet spravimo na večje kupe le popolnoma zdrav, neranjen in neobleden krompir, ostalega pa denemo popolnoma zase, da se gnitje ne širi. Klet pometemo in prebelimo ter napravimo nekoliko nad zemljo pod, pa tako, da se deske ne stikajo, ampak da so vmes špranje, ki skozi nje kroži zrak. Če hočemo naložiti krompir nekoliko višje — več kakor 1 m na debelo — napravimo sličen paž tudi okoli zidu. Krompir posujemo plastoma z apnenim prahom, toliko da je bel. To dobro varuje krompir pred gnitjem, kaljivosti pa ne škoduje. Dokler ni hujšega mraza, moramo ponoči krepko zračiti, da se klet ne segreje, podnevi pa okna zapirati. Najprimernejša toplota je 2—5 stopinj Celzija. Nad osem stopinj pa naj klet nikakor ne bo topla. Pozimi in spomladi se to lahko uravnava s primernim zračenjem. V kleti naj visi toplomer, da je mogoče toplino vedno pravilno uravnovati.

Če krompir v kleti vkjub vsem ukrepom močno gnije, ga najbolje ohranimo, če ga okisamo. To lahko storimo v ensilažni jami ali v silosu. Krompir najprej do čistega operemo, nato ga drobno zrežemo ali stolčemo. Potem ga devlje-mo v jamo, oziroma silos, a najprej samo do polovice. Čez nekaj dni, ko se krompir popolnoma usede in da od sebe ves sok, napolnimo silos do vrha. Dobro je dodati nekoliko soli, in sicer kakega pol odstotka. Končno pokrijemo kup z debelo plastjo zrezane slame in plev, približno 40 cm na debelo. Ves čas med delom krepko tlačimo, zlasti ob stenah. Ko se je kup usedel, ga pokrijemo z ilovico, razpoke, ki se delajo v njej, pa sproti zamažemo.

jakov, Italijanov in Avstrijcev. Priznati se mora Italijanom, da lepo skrbijo za avstrijske grobove. Mirno počivajo tukaj drug poleg drugega nekdanji sovražniki. Iz teh s krvjov prepojenih planot bodo vstali enkrat vsi brez pušk in granat. Mi pa, vojnih grozot oteti, prosimo Boga: Kuge, lakote in vojne, reši nas, o Gospod!

*

Morda bi kdo od bivših bojnikov ali tam padlih svojcev želel obiskati te kraje. Vožnja z avtobusi tja in nazaj iz Celja bi stala 250 din. Za prehod čez mejo zado-stuje legitimacija s sliko (mali potni list, taksa 5 Din). Dovoljenje oskrbi avtobusni podjetnik. Vožnja gre preko Postojne (mogoč je obisk jame) in Vipave v Gorico, Sveta gora (prenočišče 12 din), Oslavje, Gradiška, Redipulje, Doberdob, Tržič, ob morju preko Miramara do Trsta in Sežane nazaj v Celje. Potovanje z odprtimi avtobusi je zelo prijetno. Iz Ljubljane vozijo stalno v te kraje.

Širite „Slov. gospodarja“!

Še boljši za krmljenje je okisan krompir, če smo ga prej parili (ne predolgo!). Okisamo ga na isti način kakor sirovega.

Okisan krompir je prav dobra krma za govejo živino in za prašiče. Konjem ga ne smemo pokladati, brejim živalim pa le v majhnih množinah, zlasti če smo kisali sirovega.

Veliko napako delajo naši kmetje s tem, da mečejo gnile odpadke krompirja na gnojišče. Na ta način naravnost širijo gnitje krompirja, ker pridejo bolezenske kalle z gnojišča nazaj na njivo. Vse odpadke pri prebiranju krompirja in smeti iz kleti je treba na kakršenkoli način uničiti, bodisi sežgati ali pa globoko zakopati, nikakor pa ne smejo gnili odpadki na gnojišče ali kompost.

Ing. P. Simonič.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBORI!

Imate pravico, da tudi v bodoče kupujete v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptujju, kjer ste itak dobivali blago po najugodnejših cenah!

Sv. Primož na Pohorju. Sv. misijon smo imeli v času od Male Gospojnice do Marijinega Imena. Z veliko vnemo in resnobo je pridigal in spovedoval č. p. Mihael Klančnik, lazarist od Sv. Jožefa. Kljub neugodnemu vremenu je bil uspeh dober. Nekaj pa jih je tudi že pri nas, ki jih je misijonski zvon zaman vabil... Prosimo tudi nebeškega Očeta za lepo vreme, ker čaka še veliko jesenskih opravil svoje izvršitve.

Sv. Anton na Pohorju. Za nas je pa res nastopilo sedem hudih let. Ker lansko zimo ni bilo dovolj snega, nismo mogli lesa spravljati v dolino. Vsled neprestanega dežja so poljski pridelki le slabi, pa še ti ne bodo mogli vsi dozoreti in jih ne bomo mogli domov spraviti, ako bo še naprej tako vreme. Tako je postalo hladno, da bomo že mogoče kmalu sneg videli. Pravijo, da je postal les dražji, pa mi tu gori tega še prav malo občutimo, ker nas oni, ki pridejo od spodaj in iz grabna po njega, že znajo na kakšen način opiliti in obriti, da le malo denarja pride k nam. — Še celo pri zakonu o kmetski zaščiti bi nas radi obrili. Se bo treba potruditi, da bomo tisto britev skrhal. — Že od nekdanj so imenovali cesto iz Vuhreda proti Marenbergu zlato cesto, ker so Pohorci skoraj ves denar tja znosili. Zato so pa z nami tam nemško govorili. Sedaj ni več ta cesta zlata cesta, ker nimamo zlatov, pač pa se še kotalijo po njej srebrni kovanci. Tudi še slišimo nemško govorico in še celo tu in tam vidimo kakšen kljukasti križ na židanem robcu, vtaknjenem v suknjič. — Pregovor pravi: »Pomagaj si sam in pomagaj ti bo Bog.« Tako nam kličejo tudi Vuzeničani, ki so imeli 26. septembra ustanovni občni zbor za Gospodarsko združenje, ki jim bo pomagala les boljše prodajati. Ali bi ne mogli tudi mi s tako ustanovo britev skrhati, ki nas kmete brije, in si ustvariti boljše čase? Ona cesta bo sicer prenehala biti zlata cesta, pač pa bodo dobili naši otroci potrebno obleko in pa knjige za šolo.

Mozirje. Trojica: Venče Žnidarič, Matija Goričar in Dušan Špindler, še ne miruje. »Jutro« od 19. septembra se je zopet razpisalo o poslancu Rud. Pevec in Venčetu Žnidariču, katerega je upravno sodišče v Celju oprostilo. Resnica je, da je bil Žnidarič Venče, zasebnik v Šmihelju nad Mozirjem, radi prestopka zoper življenje in telo obsojen na znesek 270 din in je bila že sodba po obvestilu okrajnega sodišča v Gornjem gradu z dne 15. decembra 1936 pravomočna. Z naknadno oprostitvijo v Celju še zadeva nika-

kor ni končana. Druga resnica je, da je bil tudi Matija Goričar obsojen in se ima samo amnestiji zahvaliti, da ga ni zadela kazen. Da ne bo g. Goričar razgrebal še naprej raznih srečanj z g. Pevcem po »Jutru«, mu povemo danes javno v časopisu, da je g. Matija Goričar kot ustanovitelj in vodja narodno-gospodarske stranke v občinskem odboru dne 30. novembra 1921 z vsemi svojimi pristaši glasoval proti temu, da občina odstopi Sokolu stavbišče na prostoru, ki ga je občina dobila v dar po naključju. In proti stavbišču za Sokola je glasoval kljub svojemu prepričanju, da Sokol drugega stavbišča ne more dobiti in brez doma pa ne živeti. Radi omejenega glasovanja je bil Matija Goričar izključen iz Sokola. Ali bo tudi to tajil g. Goričar, da je moral g. Pevec na ovadbo rajnega Goričarjevega brata dr. Jožeta Goričar radi srbofilstva v graški zapor? Učitelj Dušan Spindler, sin mariborskega novinarja in tajnika JNS, je bil radi komunizma in radi pritožb staršev, da izpodkupi otrokom katoliško versko prepričanje v šoli, suspendiran, je v disciplinski preiskavi in ima akt državni tožilec! Naj bo za danes dovolj! Omenjeni trojci še lahko postrežemo z bolj mastnimi ocvirki, katerim se bo čudila vsa javnost v Savinjski dolini.

Peter Rešetar rešetari.

Letaki. Po Srbiji so zadnji čas razpošiljali sovražniki sedanje vlade letake, ker so upali, da bodo na tak način napravili revolucijo v državi. Ni se jim posrečilo,

Zdaj pa so prišli v Slovenijo in tudi tukaj so razposlali letake na vse strani, seveda ne pod svojim imenom, pač pa pod izmišljenim slovenskim katoliškim imenom. Toda tudi tukaj niso uspeli, ker pri nas znamo brati ne le to, kar je napisano, pač pa tudi to, s kakim namenom je to napisano. Ves trud zaman, ve smrdokavre, ki dajete od sebe še zadnje duhovitosti v teh letakih!

»Jutro« in letaki. Ta list, ki predstavlja pri nas izkoreninjence slovenskega naroda, se nič ni znesel nad letakom, ki je imel le namen oblatiti vse Slovence na vseh vodilnih mestih v državi. Znesel pa se je nad listi, ki so letak objavili in ga razkrinkali. Zakaj se je znesel? Zato, ker se je tistim, ki so letak razposlali zavitega v naših listih, prepričala z objavo nakana, da bi ljudje naselili. Ali prehitro je prišla vsa stvar na dan in zato je »Jutro« jezno, da se je letak tako hitro objavil in pokazal kot največja politična lumparija zadnjih dni! Naj bi nam raje pojasnilo, ker ima tako dobre detektive, če so že našli skrito tiskarno teh letakov?

Neumnost je najdražja. Tako pravi star slovenski pregovor. Zato smo v Jugoslaviji pri vsem svojem bogastvu revni, ker imamo veliko izdatkov za neumne ljudi, še več pa za zlobne ljudi. Ker so ljudje neumni in nasedajo zlobnim ljudem, bomo dobili pomnoženo policijo in orožništvo, kar vse plačujejo dobri in pošteni, da so varni pred zlobnimi in neumnimi. Zdaj, ko smo začeli jetiko tako zdraviti, da se je v naprej obvarujemo, bo treba tudi te naše politične rogovileže tako zdraviti, da jih bomo že naprej dali na varno, ne pa šele po izvršenem zločinu.

Dol svoboda! Nепrestano se ponavljajo na raznih zborovanjih vzkliki: Živela svoboda! Tu-

di jaz sem za svobodo, toda nisem pa za tako svobodo, da bi smel še v sedanjih časih naše vlade JNS-izpostavljenec preganjati naše ljudi, nisem za to svobodo, da bi smel

zabavljati kot še sedaj delajo nekateri JNSarji, da bi smeli mladi rdeči petelini, ki so ruske pasme, svobodno polagati dinamit pod vse, kar je slovenskega in delati razvaline našega naroda, da bi smeli potepuhi po naših kmetijah zahtevati denar in zavračati kruh, ko kmet more dati le kruha za milodar, ne pa denarja, ki ga še sam niti za sol nima. Nisem za svobodo, da bi smeli naše narodno gospodarstvo plačkati inozemci. Nisem za svobodo, da bi smelo gotovo časopisje blatiti naš narod še sedaj, kakor da ni zvest svojim načelom in svoji domovini. Nisem za svobodo, da bi se gotovi ljudje v raznih srajcah pripravljali na to, da s silo prevzamejo kdaj oblast v naši državi proti volji ljudstva. Zato le z močno roko!

Zdaj pa bo nekaj! Srbske stranke iz »Udruženje opozicije« so pristale na stališče Hrvatov in so podpisale ta pristanek. Žalibog je ta podpis samo zaradi tega, da bi Hrvatje ojačili te propadle srbske stranke, ne pa za to, da bi se ojačile pravice Hrvatov in Slovencev. Če bi bil jaz Maček, bi tem ljudem rekel, da naj najprej zahtevajo nove SS čete in druge velesrbske organizacije, ki se pojavljajo v raznih srajcah tudi v naših krajih, potem šele naj podpisujejo take protokole.

Papin, vodja ruske znanstvene ekspedicije. — Omenjeni že več mesecev vztraja s štirimi spremljevalci na ledeni plošči ob severnem tečaju. Morski tok je odnesel ploščo 550 km od tečaja in bo s časom dosegla obalo Grönlandije ali Spitzbergov.

Romunski prestolonaslednik Mihael bo izpolnil dne 16. oktobra 16 let.

Najnovejši pisalni stroj.

Po londonskem zverinjaku se sprehaja z deco pingvin z zeleno ruto krog vratu, katero so mu podarili obiskovalci.

Kawagos, japonski poslanik na Kitajskem, še vedno vztraja na svojem mestu, ker si Japonci in Kitajci še vedno uradno niso napovedali vojne

SLOVENSKI DIJAKI!

Kupujte šolske potrebščine v narodni trgovini — Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Poslednje vesti.

Politične novice iz drugih držav

Nadaljnji potek obiska Mussolinija v Nemčiji. Višek zaključka velikih nemških manevrov je bil prihod Mussolinija v za vaje določeno ozemlje. Mussolini in Hitler sta prisostvovala v spremstvu italijanskega šefa generalnega štaba maršala Badoglio in nemškega vojnega ministra maršala Blomberga odločilni bitki med rdečo termodromno armado, v kateri je prišlo do veljave najbolj moderno orožje. Vojaštvo je povsod burno pozdravljalo voditelja. Mussolini in Hitler sta se odpeljala v Mustrow, kjer sta prisostvovala strelnim vajam topništva za obrambo letal. 27. septembra predpoldne si je gledal Mussolini v spremstvu Hitlerja ogromno nemško tvornico za orožje Krupp v Essenu. V ponedeljek opoldne se je pripeljal duce kot gost firerja in nemškega naroda v spremstvu kanclerja Hitlerja, najvišjih osebnosti vlade, vojske, stranke, maršala Badoglio in italijanskega spremstva v slovesno okrašeno nemško prestolico Berlin, kojega hotele so napolnili tisoči in tisoči gledalcev iz vse nemške države, da bi videli na lastne oči veličasten Mussolinijev vhod. Mussolini in Hitler sta se med neprestanim nazdravljanjem stotisočglave množice odpeljala s kolodvora po glavnih ulicah do predsedniške palače, kjer bo bival duce, dokler bo ostal v Berlinu. Zvečer je bila prirejena Mussoliniju na čast ogromna bakljada. Njemu na čast so postavili na trgu Adolfa Hitlerja 40 m visok stolp.

Atentat na angleškega komisarja v Palestini. Dne 26. septembra je bil izvršen v Nazaretu atentat na angleškega komisarja v Palestini. Na komisarja so padli od strani strelji, ko je stopal po stopnicah iz anglikanske cerkve. Komisar in en stražnik sta bila koj mrtva, dva stražnika pa hudo ranjena. V splošni zmedii so napadalcii pobegnili. Dogodek je vzbudil obče ogorčenje, ker je ubiti komisar bil vnet posredovalec v vzemirjenju radi razdelitve Palestine v tri dele.

Japonci pred drugo kitajsko obrambno črto. Poročali smo, da so se Kitajci umaknili na vseh bojiščih do druge obrambne črte, kateri se je že približala japonska armada in je vsak čas pričakovati druge odločilne bitke. — Kitajsko mesto Kanton so japonska letala dosedaj že 15 krat bombardirala.

Čiščenje na kitajskih najvišjih mestih. Kitajsko vojno sodišče je obsodilo na smrt dva pove-ljujoča generala na severnem bojišču in sta bila ustreljena, ker sta zagrešila veleizdajniške nape. Prav tako so bili zamenjani nekateri generali na fronti.

Domače novice

Zborovanje vinogradnikov v Ljutomeru. Zadruga »Zaščita ljutomercana« v Ljutomeru, ki si je stavila za nalogo pridobiti vinom ljutomersko-ormoškega vinarskega okoliša sloves in zaščititi poreklo teh vin, je v zvezi z vinarsko podružnico v Ljutomeru sklicala za nedeljo, dne 26. septembra, v Ljutomeru zborovanje vinogradnikov. Zborovanja se je udeležilo okoli 200 vinogradnikov iz ormoško-ljutomerskega in iz sosednjih vinarskih okolišev. Oblast je zastopal na zborovanju g. okrajni glavar dr. Farčnik, navzoči pa so tudi bili župani Ljutomera in okoliških občin. Na zborovanju je govoril g. minister Vesenjajk iz Maribora o potrebi temeljitejšega organiziranja vinogradnikov, prof. Pečovnik iz Maribora pa o tipiziranju ljutomerskih vin. Razen imenovanih je podal strokovna navodila k predstoječi trgatvi okrajni kmetijski referent v Ljutomeru g. Lipovec, o delovanju zadruge »Zaščita ljutomercana« pa je poročal njen tajnik g. Lipovec. Vinogradniki so vsem izvajanjem paz-

ljivo sledili, končno pa so bile sprejete soglasno resolucije, v katerih se merodajne oblasti naprošajo, da naj takoj organizirajo obnovo vinogradov na način, da dajo brezobrestna posojila revnejšim vinogradnikom, da v bodoče vinogradništvo pri pospeševanju bolj podpirajo kot je bilo to do sedaj in da naj se medsebojne težnje vinogradnikov in viničarjev v bodoče po medsebojnem sporazumu uredijo. Tudi so sklenili poslati tozadevno deputationo h g. banu.

Cene vinskemu moštu. Vinogradniki so v Ljutomeru zborovali minulo nedeljo in sklenili med drugim tudi, da naj vinogradniki ne prodajajo vina pod najnižjo ceno za navadno vino 4 din, za boljše do 6 din, za sortna vina razmeroma več. Splošni začetek trgatve bi naj bil 10. oktober. Zgodnje vrste in močno gnilo grozdje se naj prej spravi. Kdor bo čakal s trgatvijo, bo tudi brez sladkanja pridelal dobro vino, če bo lepo vreme. Po naših poskusih ima mošt letos skoraj isto količino sladkorja in kisline kot lansko leto ob istem času.

Smrtna nesreča raznašalca peciva. Kranjc Ivan, raznašalec peciva pri peku Oberžanu v Zavodni pri Celju, je zadel na križišču cest pri hotelu »Pošta« v Celju tako nesrečno s kolesom ob voz, da je padel in se tako potolkel, da je izdihnil med prevozom v bolnišnico.

Sreča v nesreči. Dne 25. septembra popoldne sta trčila osebni in tovorni avto na državni cesti na nevarnem ovinku na mostu v Brodeh blizu Vranskega, kjer se zgodi vsako leto več nesreč. Tovorni avto je bil last dveh podjetnikov iz Ptujja, osebni pa last trgovca Diamanta iz Maribora. Avtomobila sta bila vsled trčenja nesposobna za nadaljevanje vožnje, trem osebam, ki so se vozile, se ni zgodilo nič hujšega.

Berač smrtno ponesrečil. Od Sv. Marjete ob Pesnici je došla vest, da je padel v močno narasel potok Pesnica 63 letni berač Ivan Palir in je utonil.

Povodenj v dolnjelendavskem okraju. Od julija do sedaj je bil dolnjelendavski okraj že petič poplavljen. Ljudje so ob vse letošnje poljske pridelke. Zadnje dni je narasla Mura, ki je poplavlila na stotine hektarov rodovitne zemlje. Pod vodo je bila vas Pelišovci ter kolonija istega imena. Mura se radi tega tako pogosto razliva, ker Avstrijci reko regulirajo, pri nas pa ne.

Vlom v grobnico. V gozdu v Gor. Lendavi je kapelica kot grobnica gornjelendavskih lastnikov gradu. V njej počivajo štiri trupla grofovske družine. Ko je grofica Ernestina Bathany nedavno po daljšem času obiskala grobnico, je ugotovila, da so bile šipe na oknih kapelice razbite, slika Matere božje, ki je zakrivala okna, raztrgana, vijaki, s katerimi so bile zunanje rakve pritrjene, odstranjeni. Razbite so bile tudi šipe na notranjih rakvah, zginili so štirje pločevinasti svečniki. Grofica je izpovedala crožnikom, da ji ni znano, da bi hranile rakve kake dragočnosti, katere so iskali vlomilci, katere bo težko izslediti.

Dopisi

Hoče. Za tovrno postajo so se začela zdaj zadnja dela, zlasti zgradba 15 m dolgega mosta čez hočki potok. Upamo, da bo potem kmalu otvorjena tovrna postaja, kar gospodarski krogi že dolgo pričakujejo. Zadeva se vleče že več let. V soboto bi se lahko zgodila velika nesreča s tovornim avtomobilom prevoznika Matza, ki bi se ob ostrem ovinku pri kaplaniji skoro prevrnel, k sreči pa je izdril samo kilometerski kamen ob cesti in precejšen kos župnijskega pota, tam se je ustavil skoro nepoškodovan ter je lahko odpeljal dalje. — Predrzen vlom in tatvino je izvršil v nedeljo dopoldne — menda med pozno službo božjo — dozdaž še neznan zlobnež, ki je od vrtni strani izdril železne križe v oknu predsobe ter s klamfo odprl vrata v sobo hlapca g.

dekana, kjer je vse razbrskal in odnesel hlapcu prihranjen denar in nekaj drobnarij, obleko pa je pustil. Vrata na dvorišče je od znotraj zahakljal tako, da, če bi ga kdo z dvorišča opazil, ne bi mogel hitro noter ter bi tako imel čas za pobeg na vrt in na državno cesto, s katere je tudi prišel, kakor so kazali sledovi. — V nedeljo bodo naši gasilci, ki zidajo zdaj v spomin 50 letnice povečan gasilski dom, imeli tombolo, ki naj njim in tudi udeležencem prinese mnogo sreče.

Prireditev

Ptujska gora. Vabimo vse sosede in prijatelje prave ljudske prosvete na veliko tombolo, ki bo 10. oktobra, v slučaju slabega vremena pa 17. oktobra. Za 2 din boste dobili kolo, lepo novo omaro in še sedem drugih lepih dobitkov, dalje moško in žensko obleko ter kožo podplato, da bo tudi za zimo poskrbljeno. Največjega spoštovanja vreden bo pa deveti glavni dobiček pod naslovom »koš samih dobrot«. Čisti dobiček tombole je namenjen zidavi društvenega doma, Saj je značilno, da tako znana fara nima razen gasilskega doma nobenega društvenega doma. Torej 10. oktobra vsi na Ptujsko goro! Tudi za zabavo in veselje bo poskrbljeno. Bog živi!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Mizarski pomočnik, samski, se sprejme v stalno delo, ako vložil za obratovanje nekaj kapitala. Pismene ponudbe na upravo »Slov. gospodarja«, kakšna plača in koliko denarja. 1370

Iščem službo viničarja. Smo tri delovne moči. Naslov v upravi. 1380

Viničar s 4—5 delovnimi močmi. Vpraša se pri Knuplež Ivan, Sv. Peter pri Mariboru, Voldole 32. 1372

Sprejme se viničar brez otrok ali z malo družino. Samo pismene ponudbe na Franc Igljič, Ptuj. 1386

Sprejme se hlapec za vsa hišna dela. Samo pismene ponudbe na Franc Igljič, Ptuj. 1387

Starejšo dekle z daljšimi spričevali sprejme Čuček Jakob, Osek, Sv. Trojica v Slovenskih goricah. 1381

Pekovskega vajenca, poštenih staršev, nad 16 let starega, sprejme v vso oskrbo v hiši Gustav Jelenc, pekarna, Pobrežje pri Mariboru. 1382

Poštenega majerja sprejemem s 1. novembrom. Vošnjak, Ptuj, Panonska ulica 8. 1388

RAZNO:

Kupim hišico z dvema sobama in kuhinjo v bližini Maribora, do 12.000 din na letno odplačevanje 2000—3000 din. Naslov v upravi. 1384

Ali še ne verjameš? Ves srečen sem. Oblekel in obul sem vso družino dobro in prav poceni v manufakturi Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. Imajo koce, pletene jopice, perilo, čevlje in obleke — reče velika izbira! 1389

Vinski kamen kupuje Vid Murko, trgovina, Meljska cesta 24 v Mariboru. 1383

Ne pozabite kupiti ostankov »Pri starinarju«, Koroška cesta 6: barhent, flanele, žamet, belo, plavo platno, molino, volna, oksford. Velika izbira obleke, hlač, ženske in moške srajce, predpasniki, otroški čevlji in drugo. 1385

Originalne nizozemske cvečične čebulnice!

Hijacinte, tulipane vseh najlepših vrst, narcise, žafran (crocus), veternice, zlatice, Iris-lilije itd. priporoča 1376

M. BERDAJS, MARIBOR
trgovina semen

Telefon 23-51

Telefon 23-51

LJUDSKA SAMOPOMOČ

registrovana pomožna blagajna v Mariboru, Aleksandrova
cesta 47 — Poverjenišvo: Ljubljana, Tyrševa cesta 34
naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu
avgustu 1937:

Zagar Marija, zasebnica, Ljubljana
Mayerhofer Ivan, jeklarniški mojster v pokoju, Guštanj
Kancler Štefan, dninar, Hoče
Sonnenwald Terezija, šivilja, Kamenščak
Šipek Barbara, posestnica, Laško
Škerbec Franc, čuvaj v pokoju, Sava
Koser Julija, trgovka, Maribor
Drozg Marija, gostilničarka, Jelenče, pošta Pesnica
Ulbing Marija, upokojenka, Sv. Nikolaj
Spindler Marija, posestnica, Krčevina pri Mariboru
Puconja Jera, posestnica, Ljutomer
Koss Marija, prevžitkarica, trg Lemberg
Breznik Antonija, prevžitkarica, Studenci pri Mariboru
Novinšek Ana, prevžitkarica, Velenje
Zupančič Terezija, zasebnica, Maribor
Molan Marija, prevžitkarica, Črnc, pošta Brežice
Tratnik Josip, predelavec, Celje
Kronovšek Ivan, posestnik, Sv. Peter v Savinjski dolini
Žigart Franc, višji sodni oficijal v pokoju, Sv. Lenart v Slov. gor.
Pobec Andrej, delavec, Celje
Varl Leopold, čuvaj drž. železnice v pokoju, Pobrežje pri Mariboru
Plevčak Ana, prevžitkarica, Stojnoselo, pošta Rogatec
Pavalec Peter, posestnik, Studenci pri Mariboru
Rojko Marija, posestnica, Pobrežje pri Mariboru
Huber Ivan, čevljarški mojster, Maribor
Mulec Franc, skladiščnik, Tezno
Stuhec Marija, vdova orožniškega narednika v pokoju, Maribor
Weiler Anastazija, zasebnica, Maribor

Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča pogreb-
nina v skupnem znesku

din 221.850.—

Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brez-
obvezno in brezplačno pristopno izjavo.

1379

Blagajniško načelstvo

Tkanine

za damske obleke
in kostime

BARHENT v raznih barvah in vzorcih	15	VOLNENA TKANINA vzorčasta	45
NOVOMODNE volnene tkanine za obleke	23	VOLNENA TKA- NINA za sport kostime in plašče	68
CREPE DE CHINE v vseh barvah	24	ENOBARVNA la volnena tkanina za boljše obleke	98

Sternceki

CELJE 24

Kupujte pri naših inserentih!

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomšeko-
ve svetinjice, ki jih ljudje tako želijo
imeti! Lahko jih boste odprodali. Sve-
tinjice se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuj.

POSESTVA:

Prodaj hišico, 10.000 din, ali dam v najem sobo,
kuhinjo, z vrtičkom ograjeno. Skrabl, Tezno,
Dobrava 165, Maribor. 1366

Proda se tristanovanjska hiša in 6000 kv. metrov
njive, oziroma stavbišča pri Sv. Miklavžu, p.
Hoče. Vprašajte v šoli istotam. 1365

Prodaj posestvo ali dam v najem, 26 oralov,
vse okrog hiše, pri lepi cesti. Poslopja zidana.
Jožefa Korošec, Voličina 25, Sv. Lenart v Sl.
goricah. 1373

Prodaj posestvo. Rače 127. 1375

Ugodna prilika. Proda se lepo posestvo v Lipi
št. 18 pri Frankolovem, 4 km od državne ce-
ste, v izmeri 40 oralov. Njih tri orale, trav-
nika tri orale, 34 oralov dobro zaraščenega
gozda v najlepšem razvoju, borovje in bukke.
Cena 45.000 din; 20.000 din bi se po dogovoru
moglo plačati s knjižico Celjske mestne hra-
nilnice. Ponudbe: M. Borovnik, Selce 5, pošta
Nova cerkev pri Celju. 1377

RAZNO:

Kupim kolo za gepelj PZ1 Ježek, Fric Franc,
Šmartno na Pohorju. 1364

Teški šivalni stroj »Singer«, skoraj nov, se za-
radi skrčenja obrata poceni proda. Alojz Lo-
renčič, krojač, št. Ilj, Slov. gorice. 1371

Ne kupujte poprej zimskega blaga in klobukov,
dokler si niste ogledali moje velike izbire naj-
modernejših barhentov, sviterjev in štofov! Ce-
ne najnižje. Ivan Meško, Sv. Bolfenk. 1378

Kompletno napravo za izdelovanje bučnega in
drugega semenskega olja prav poceni prodam.
Karel Černej, Fram. 1374

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in
hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA

RAZNO:

Jesen — zima... Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, prístnobarvni, in sicer: »Paket serije R« z vsebino 14—18 m dobro uporabnih ostankov flanel in barhentov, za ženske obleke, moško, žensko perilo ter »Paket serije S« z vsebino 14—18 m flanel za moške pijame, spodnje perilo, touringov za moške srajce, vse v najlepši sestavi, za reklamno ceno vsak paket poštne prosto samo 128 din. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhente za ženske obleke, bluze ter prvovrstne flanel za pijame, žensko, moško in otroško perilo vsak paket poštne prosto samo 150 din. »Paket serije Z« z vsebino 3—3,20 m dobrega sukna za moško obleko ali damski kostum, oziroma plašč vsak paket poštne prosto samo 136 din. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Pišite še danes »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 1035

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank kupimo in izplačamo gotovino takoj. Bančno-kom. zavod, Maribor, Aleksandrova 40, Za odgovor za 8 din znamk. 1091

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Otomane, madrace in žične vložke kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, kompletne stanovanjske opreme, Maribor, Jurčičeva ulica 6. 1197

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krona, goldinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojzij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1281

Sode vseh velikosti izdeluje najceneje Ledinek Pavel, Maribor, Gozdna 6 (Magdalena). 1307

Kdor oglašuje — napreduje!

Čemu izgubljati dragoceni čas s hojo v mesto?

TOVARNIŠKE OSTANKE

in vse vrste manufakturnega blaga Vam pošljemo tudi na dom po izredno nizki ceni. Pripravili smo različne pakete ostankov z naslednjo vsebino: Zavitek št. 1: 17 do 21 m flanel, platna, cefirja in oksforta za žensko in moško perilo. — Zavitek št. 2: 15 do 18 m pralnega žamet, cvirnbarhenta in flanel za ženske obleke in perilo. — Zavitek št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obleko, 8 do 11 m flanel, platna in cefirja za perilo. — Zavitek št. 4: 3,20 m sportnega štofa za moško obleko, ženski plašč ali kostim in en par ženskih ali dva para moških nogavic. — Vsak zavitek stane po poštnem povzetju 130 din. Naročajte takoj, dokler traja zalog, pri tvrdki: Viktor Mavrič, manufaktura, Maribor, Kralja Petra trg 4. 1362

„Nova trgovina“

Vam nudi **ново blago**

Moške srajce od 18 din naprej 1338
spodnje hlače od 15 din naprej
moške nogavice od 3.50 din naprej
damske nogavice od 7 din naprej
kakor tudi žensko perilo, pletenine itd.
kupite najtgodneje pri tvrdki

AUGUST HEDŽET, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 9

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

Cvirnbarhent po 8 din

dokler traja zaloga, dobite pri Trpinu,
Maribor, Vetrinjska 15. 1337

Pozor, gostilničarji!

Kozarce, steklenice za vino, posodo
iz porcelana kupite najceneje v veletrgovini

Ivo Andrašič

Maribor, Vodnikov trg 4.

Obiščite nas, dokazali Vam bomo, da imamo najnižje
in za gostilničarje izjemne cene!

Nepremočljive hubertuse

obleke, klobuke, perilo itd. itd.

kupite najugodneje pri tvrdki 1228

JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2.

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah
Maribor in Ptuj.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

➔ Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. ➔

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.